ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ — ΑΘΗΝΑΙ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1887 — ΕΤΟΣ Δ', ΑΡΙΘ. 11.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΕ' ΜΑΡΤΙΟΥ
Παρὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἔναντι τοῦ Κήπου.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚ ΡΩΜΗΣ: Εἷς Θεὸς θνήσκων, (συνέχεια) ὑπὸ Ν. Καζάζη.
Ὁ Καποδίστριας.
ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.
Τραγουδάκι, ὑπὸ Ἰωάννου Πολέμη.
Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐν τῇ παρ' ἡμῖν βιομηχανίᾳ, ὑπὸ Ν. Σωροκιάδου.
ΕΣΠΕΡΙΝΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ: Ἡ μήτηρ τοῦ Πικουίλου (Ἐκ τοῦ Ἱσπανικοῦ).
Ἡ Κυρία Γεραρδίνου, ὑπὸ Αἰκατερίνης Ζάρκου.
Οἱ Γίγαντες.

Ἐν τῷ **ΔΕΛΤΙΩ**. Ἡμερολόγιον. — Ἑορταὶ τῆς ἑβδομάδος.—Μικραὶ εἰδήσεις. — Ἰδιαίτερα γράμματα. Ὁδηγός.—Νέα βιβλία.—Ἀγγελίαι.
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ. Μαργαρίτα τῆς Κας Em. de Girardin.

ΕΚ ΡΩΜΗΣ

ΕΙΣ ΘΕΟΣ ΘΝΗΣΚΩΝ

(Ἴδε προηγούμενον ἀριθμόν.)

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην μετέβην, δευτέραν ἢ τρίτην φορὰν ταύτην, εἰς τὸ Βατικανόν. Ἐπλανώμην ἐν ταῖς διαφόροις αἰθούσαις τοῦ θαυμαστοῦ τούτου μουσείου, ἔνθα κατ' ἐξοχὴν ἐξεδηλώθη ἡ μεγάλη δημιουργικὴ δύναμις τῶν δύο γιγάντων τῆς τέχνης τῆς Ἀναγεννήσεως, τοῦ Ραφαήλου καὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, ἐπλανώμην ἀπὸ τῆς ἑνάτης πρωϊνῆς ὥρας. Ἡ ἡμέρα ἦτο φθινοπωρινή, ἀλλὰ διαυγής, αἱ δὲ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, εἰσερχόμεναι διὰ τῶν παραθύρων εἰς τὰς αἰθούσας, ἐν αἷς ὑπάρχουσιν ἀνηρτημέναι αἱ ἐλαιογραφίαι τῶν διασημοτάτων καλλιτεχνῶν τῆς Ἰταλίας, ἢ εὑρίσκονται αἱ τοιχογραφίαι τῆς Σιξτίνης, παρεῖχον ἀκατανόητον ζωὴν καὶ γοητείαν εἰς τὰς ἐρήμους ἐκείνας αἰθούσας. Ἔλεγες, ὅτι ἡ νεκρὰ ἐκείνη δημιουργία, ἡ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἢ ἐπὶ τῶν πινάκων ἀποτετυπωμένη, ἀνεζωογονεῖτο ὑπὸ τὴν θαυμασίαν ἐνέργειαν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, καὶ οἱ τύποι καὶ τὰ σώματα τῆς γραφίδος τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ Ραφαήλου, τοῦ Τιτσιανοῦ, ἐκινοῦντο, ἐλάμβανον ζωήν, διηγοῦντο τὴν ἱστορίαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς *Δημιουργίας* μέχρι τῆς *τελευταίας Παρουσίας*. Ἐπὶ μακρὸν ἐφερόμην ἀνὰ μέσον τῶν αἰθουσῶν ἐκείνων, σιωπηλῶν ὡς ὁ τάφος, ἀλλὰ καὶ διαλεκτικωτάτων ὡς ἡ ἱστορία, ἄφωνος, μελαγχολικός, σύννους, ῥίπτων ἑκάστοτε τὸ βλέμμα μου ἐκ περιτροπῆς ἀπὸ ταύτης τῆς τοιχογραφίας, ἀπὸ τούτου τοῦ πίνακος, ἀπὸ Σιβύλλης τινός, ἀπό τινος Μαγδαληνῆς, ἐπὶ τῶν σελίδων τοῦ Baedeker, τοῦ μόνου συντρόφου, τοῦ *Κικέρωνός* μου, ὃν συνεβουλευόμην ἐνίοτε πρὸς λύσιν ἱστορικῆς τινος ἢ καλλιτεχνικῆς ἀπορίας. Ἤμην κατάπονος ἐκ τῆς διαρκοῦς προσηλώσεως τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ τῶν ἀφώνων ἐκείνων τοῦ ἀνθρωπίνου βίου σελίδων, διηγουμένων τὰς σκέψεις, τὰς ἐλπίδας, τοὺς πόθους παρεληλυθότων αἰώνων, οἱ ὀφθαλμοί μου ἐφέροντο μηχανικῶς ἐπὶ τῶν θαυμασίων ἐκείνων τῆς ἰταλικῆς τέχνης ἀριστουργημάτων, μόλις ἠδυνάμην νὰ σταθῶ ἐπὶ τῶν ποδῶν μου. Καὶ ἐν τούτοις ἀνεξήγητος γοητεία μὲ ἐκράτει, τὸ αἴσθημα ἐκεῖνο τῆς μυστικῆς συγκοινωνίας τοῦ πνεύματος μετὰ τοῦ κόσμου, πρὸς ὃν ἀτενίζει τις, παρ' οὗ ἀντλεῖ νέας δυνάμεις, παρ' οὗ διδάσκεται τὸ παρελθὸν ἐν ἀκαταλήπτοις διὰ τοὺς πολλοὺς ῥήμασιν, ἀλλὰ καταληπτοῖς δι' ἐκεῖνον, ὅστις μετὰ πίστεως μεταρσιοῦται εἰς τὸν ἀποπτάντα ἐκεῖνον κόσμον. Ὅταν δὲν ἠδυνάμην πλέον ἐκ τοῦ κόπου νὰ βαδίσω, ἀνεπαυόμην ἐπί τινος ἕδρας, ἐπανερχόμενος εἰς ἐμαυτόν, ἀναδημιουργῶν διὰ τῆς φαντασίας καὶ τῆς σκέψεως ἐν τῷ συνόλῳ τοὺς κόσμους ἐκείνους, οὓς πρό τινων στιγμῶν ἠτένιζον, διαιωνιζομένους ὑπὸ τῆς γραφίδος τοῦ τεχνίτου ἐπὶ τοῦ πίνακος ἢ ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Διετέλουν ἐν τῇ ἀφαιρέσει ταύτῃ πρὸς τὸ παρελθόν, ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ἀνακυκλώσεων τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, τῆς ἱστορικῆς εἱμαρμένης, ἥτις παρακολουθεῖ διηνεκῶς τὸ ἀνθρώπινον γένος, μηδεμίαν ἐπιτρέπουσα αὐτῷ στιγμὴν ἀναπαύσεως καὶ γαλήνης, ἀλλ' ἀείποτε ὠθοῦσα αὐτὸ βιαίως διὰ καταστροφῶν καὶ ἐρημώσεων, πρὸς τὰς ἀγνώστους ἀκτὰς τοῦ μέλλοντος, ἀπέναντι ἀκριβῶς μιᾶς εἰκόνος τοῦ Γουίδου Ρένη — τῆς *Σταυρώσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου*, θαυμασίας διὰ τὴν τραγικὴν αὐτῆς ἔκφρασιν, ἀπεικονιζούσης τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου, εἰς ὃν ἡ χριστιανικὴ εὐπιστία ἀποδίδει τὴν τήρησιν τῶν κλείδων τοῦ Παραδείσου καὶ τῆς αἰωνιότητος. Ὁ Γουίδος Ρένης ὑπῆρξεν εἷς τῶν γονιμωτάτων καὶ πρωτοτυποτάτων ζωγράφων τοῦ καιροῦ του· τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον κατ' οὐδὲν ὑστεροῦσι τῶν θαυμασιωτέρων καλλιτεχνημάτων τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, ὅστις, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐθνικὸς καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ χριστιανικός, τὸ μὲν πιστεύων, τὸ δὲ διστάζων, ἐνθουσιαστὴς ἐκ πίστεως καὶ σκεπτικὸς ἐξ ἐπιστήμης, ἐδημιούργησε τὸν ὑπέροχον πολιτισμόν, ὃν μεγαλοφώνως διηγοῦνται μέχρι τῆς σήμερον τὰ μνημεῖα τῆς Ἰταλίας, καὶ πρὸς ὃν δυσχερῶς θέλει παραβληθῆ ὁ πολιτισμὸς ἄλλης ἐποχῆς καὶ ἄλλου λαοῦ.

Ἡ εἰκὼν τῆς Σταυρώσεως τοῦ Πέτρου μὲ ἀπέσπασε τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, ὅσον καὶ ἂν ἦτο τοῦτο τραγικὸν καὶ ἐπώδυνον, διὰ νὰ μὲ ἐπαναφέρῃ εἰς σύγχρονα γεγονότα. Πέτρος, ὁ πρῶτος τῶν Παπῶν τῆς Ῥώμης, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἱστορικῶν τοῦ Καθολικισμοῦ, ὁ ἥρως τοσούτων μύθων καὶ παραδόσεων τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας, ὑπέμνησέ μοι ἀκουσίως Λέοντα τὸν δέκατον τρίτον· οὕτως ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἐκείνου, οἷον ἀπετυποῦτο ἐπὶ τοῦ πίνακος τοῦ Γουίδου Ρένη, ἐξειλίσσετο ἐνώπιόν μου τὸ παρὸν ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἐναργείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ προβλήματι, τὸ ὁποῖον ἐν ἑαυτῷ φέρει. Ὁπόσον διάφορος ἦτο ἡ ῥωμαϊκὴ κοινωνία, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πέτρος ἐσταυροῦτο ὑπὲρ τῆς χιμαιρικῆς ἔτι διὰ τὸν κόσμον ἐκεῖνον ἰδέας τῆς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ! Οὐδεὶς ἐπίστευεν, ἡ δὲ ἀπογρήτευσις καὶ ὁ δισταγμὸς ἦσαν ὁ κλῆρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἐπικουρείων. Οὐδεμία ἠθικὴ ἀρχή, ἀνεγνωρισμένη, ἐκράτει παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ἂν δέ τις Στωϊκός, ἐν ταῖς ἀνωτέραις σφαίραις τῆς κοινωνίας, ἐτήρει εἰσέτι τὰ παραγγέλματα τοῦ Ζήνωνος καὶ τοῦ Χρυσίππου, ὁ τοιοῦτος ἦτο ἢ ἰδεολόγος, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ οὐδεμίαν εὕρισκεν ἀπήχησιν παρὰ τῷ πλήθει ἐκείνῳ, τῷ τρεφομένῳ διὰ τῶν αἱμοχαρῶν θεαμάτων κοινωνίας, οὐδὲν ἐχούσης ἱερὸν καὶ ὅσιον, ἢ ὕποπτος συνωμότης, προκαλῶν κατὰ τῆς κεφαλῆς του τὰς ποινὰς φιλαύτου ἐξουσίας. Ἐν τοιαύταις ἡμέραις τὸ μαρτύριον καὶ ἡ θυσία κέκληνται ν' ἀποσπάσωσι τοῦ ληθάργου καὶ τῆς ἀδιαφορίας λαόν, δυνάμενον νὰ ἐξεγερθῇ ὑπὸ ζωηρῶν μόνον συγκινήσεων. Καὶ κατίσχυσεν οὕτως ὁ Χριστιανισμὸς ἐπὶ τῶν πνευμάτων διὰ τοῦ ὑπερφυοῦς ἡρωϊσμοῦ, διὰ τῆς αὐτοθυσίας τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ καὶ τῶν μαρτύρων. Ὁ Πέτρος ἐσταυρώθη· ὁ ἐν κρισίμῳ ψυχικῇ στιγμῇ *τρὶς* ἀρνηθεὶς τὸν θεῖον διδάσκαλον, *μαρτυρεῖ* ὑπὲρ αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τῆς *πέτρας* αὐτοῦ οἰκοδομεῖται τὸ σεμνὸν καὶ περιφανὲς οἰκοδόμημα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀναγράφον μέγαν σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἀφετηρίαν νέου πολιτισμοῦ αὐτῶν ἐπὶ βάσεων στερεωτέρων καὶ ἀληθεστέρων τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἀλλὰ διατί ἀκούεται ἤδη κραυγὴ ἀπιστίας πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐξικνουμένη μέχρι τῆς Ρώμης ταύτης, τῆς μητροπόλεως ἄλλοτε τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας; Μάτην ζητῶ τοὺς λεγεῶνας τῶν πιστῶν πάσης φυλῆς καὶ παντὸς ἔθνους, ὅσοι ἄλλοτε προσήρχοντο εἰς Ρώμην, ἀπὸ τῶν μεγιστάνων μέχρι τῶν ἐπαιτῶν. Οἱ διάδοχοι τοῦ Πέτρου ἐκράτησαν ἐπὶ αἰῶνας ἐν μέσῳ τῆς βαρβαρότητος τὸ σκῆπτρον τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, μεγίστας προσενεγκόντες αὐτοῖς ὑπηρεσίας, ἤδη δὲ ἐν πλήρει πολιτισμῷ τὸ σκῆπτρον τοῦτο ὑφίσταται μὲν ἐν τῇ χειρὶ τοῦ Λέοντος, ἀλλὰ κατὰ τύπους μόνον, εἶνε ἀνίκανον νὰ πατάξῃ τοὺς ἀσεβεῖς

καὶ τοὺς ἀπίστους. Ἔχει πᾶσαν τὴν πρὸς τοῦτο ἐπιθυμίαν βεβαίως ὁ Πάπας, ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία αὕτη οὐδένα εὑρίσκει ἐκτελεστήν. Ἐνθυμεῖται περιπαθῶς τοὺς *ρωμαντικοὺς* ἐκείνους χρόνους τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καθ' οὓς αὐστηρὸς Πάπας ἐν ὑπόπτῳ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς θελκτικῆς, ὑπερηφάνου καὶ ῥαδιούργου κομήσσης, τῆς περιωνύμου Ματθίλδης, δὲν ἐδίστασε νὰ ἐξαναγκάσῃ εἰς μετάνοιαν καὶ ταπείνωσιν ἀτίθασσον γερμανὸν αὐτοκράτορα. Ἀναπολεῖ πάντοτε τὴν μακαρίαν ἐκείνην ἐποχὴν τῶν παγκοσμίων ἰωβιλαίων τῆς ἐπιβεβλημένης ἀδελφότητος τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν ἐξ ὀνόματος τοῦ θριάμβου τοῦ Χριστιανισμοῦ καθιέρωσιν τῶν ἱεροδικείων καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν διατασσόμενα καὶ ἐκτελούμενα αἱμοσταγῆ ἔργα πίστεως. Ὁ Πάπας δὲν δύναται νὰ λησμονήσῃ τὴν θεωρίαν τοῦ *ἀγγελικοῦ διδάκτορος*, τὴν θεωρίαν τοῦ μέσου αἰῶνος, ἧς τὸ κῦρος μέχρι τῆς σήμερον διδάσκουσιν οἱ εὐάριθμοι ἀπομείναντες θεωρητικοὶ τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας, καθ' ἣν ὁ ἐν Ῥώμῃ ποντίφιξ εἶνε ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ἐκπροσώπησις τοῦ παναγίου πνεύματος, ἡ ὑπερτάτη ἐπί τε λαῶν καὶ κυβερνήσεων ἐξουσία, ἐνῷ ὁ βασιλεύς, ἡ πολιτικὴ ἀρχή, εἶνε ἡ ὑπόστασις τοῦ ἁμαρτωλοῦ σώματος, κατ' ἀνωτέραν βούλησιν ὀφείλοντος νὰ ὑποτάσσηται εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς. Ὁποία γοητευτικὴ θεωρία διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον! Εὑρίσκει λαοὺς καὶ ἡγεμόνας, μὴ τολμῶντας ν' ἀμφισβητήσωσι πάντα ταῦτα. Ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ, ὅτι ἐν μέσῳ τῆς λαμπηδόνος ταύτης τοῦ ἡλίου τοῦ Καθολικισμοῦ ὁ ἐργαζόμενος ν' ἀποτυφλώσῃ τὸν κόσμον, τυφλοῦται καὶ αὐτὸς ἐπὶ τέλους.

Τὸ δυστύχημα τοῦ Πάπα σήμερον εἶνε, ὅτι ἔχει ἱστορίαν, τὰ μάλα μακράν, τὰ μάλα λαμπρὰν ἱστορίαν. Ἡ μνήμη εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὀλέθριον πλεονέκτημα καὶ διὰ τὰ ἄτομα καὶ διὰ τὰ ἔθνη. Ὁ Πάπας ἀναμιμνήσκεται, ὅτι ἐχρημάτισέ ποτε ὁ ὑπέρτατος ἄναξ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ὅτι ἐν τῷ Βατικανῷ ὑπῆρξεν ἄλλοτε τὸ μαντεῖον, ἀφ' οὗ ἐξήρχοντο οἱ χρησμοὶ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ σήμερον ... tempora mutantur. *Χαμαὶ πέσε δαίδαλος αὐλά*. Ὁ Πάπας μένει πάντοτε κατ' ἰδέαν βασιλεὺς τῶν ψυχῶν, ἀλλὰ πόσοι ἕτεροι σημερινοὶ δαίμονες μετὰ σατανικῆς πονηρίας ἀμφισβητοῦσι τὸ κράτος του ἐπὶ τῶν ψυχῶν τούτων! Πόσαι θεωρίαι, πόσαι ἰδέαι, κηρύττονται καθ' ἑκάστην, ἄντικρυς ἀρνούμεναι τὰς θεωρίας τοῦ Βατικανοῦ! Καὶ τί δύνανται σήμερον αἱ θεωρίαι τῶν Συλλάβων, τῶν Συνόδων τῆς ἀσπόρου Συλλήψεως, τοῦ Ἀλαθήτου, ἐνώπιον τοῦ φιλοσοφικοῦ σαρκασμοῦ ἑνὸς Βολταιρόυ, τῆς κριτικῆς ἑνὸς Λέσσιγκ καὶ ἑνὸς Στράους, ἐνώπιον τῆς θεωρίας τῆς Ἐξελίξεως; Ἀλλ' ὁ Πάπας δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ τοῦτο· ὁ Πάπας, οὐχὶ ὡς ἄτομον, ὡς πρώην μοναχός, ὡς ἰταλὸς πολίτης, ὡς ὁ ἄλλοτε Ἰωακεὶμ Πέτσης, ἀλλ' ὡς Λέων δέκατος τρίτος, ὡς ὁ διάδοχος Γρηγορίου τοῦ ἑβδόμου καὶ Λέοντος τοῦ δεκάτου, ὁ Πάπας ὡς ἀρχή, ὡς πραγμάτωσις ἱστορικῆς ἰδέας ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος. Ὁ τελευταῖος τῶν νομίμων βασιλέων τῆς Γαλλίας ἐνόει νὰ ἐνταφιασθῇ, φέρων ἀντὶ σουδαρίου τὴν λευκὴν σημαίαν τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου καὶ τοῦ Μπαγιάρδου, ἔχων ὡς ἔμβλημα τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τὰ λευκὰ κρῖνα τῶν προπατόρων του. Οὕτω καὶ ὁ Πάπας ἐννοεῖ ν' ἀποθάνῃ ἐπὶ τοῦ ποντιφικοῦ θρόνου του, ἐκπέμπων μέχρις ἐσχάτης πνοῆς τοῦ βίου του τοὺς ἀκαταλήπτους γρίφους τῆς ἀσπόρου Συλλήψεως καὶ κεκοσμημένος μὲ τὰ ἱερογλυφικὰ σύμβολα τοῦ Ἀλαθήτου.

Τοιαῦτα ἀνελογιζόμην ἐπί τινα χρόνον ἀπέναντι τοῦ πίνακος τοῦ Γουΐδου Ῥένη. Ἔβλεπον ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Πέτρου τὸν Πάπαν τῆς ἱστορίας ἐν τῇ πρώτῃ συλλήψει αὐτοῦ, εἰς ὃν ἠνοίγοντο οἱ πυλῶνες τοῦ μέλλοντος, ἐν ἱερᾷ ἐκστάσει καταλείποντα τὰ ἐγκόσμια, ἀλλ' ἀτενίζοντα διὰ τῶν ἀπείρων ὁριζόντων τοῦ ἀγνώστου μέλλοντος τὸ μέλλον τῆς ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν μαρτυρίῳ συναθλητῶν του ἱδρυομένης ἐκκλησίας, καὶ παρέβαλλον τὰ ῥόδινα χρώματα τῆς χριστιανικῆς ταύτης ἠοῦς πρὸς τὰς ἐρυθρὰς νεφέλας τῆς δύσεως, αἵτινες σήμερον περιβάλλουσι τὸν ὁσημέραι ἐκλείποντα παπικὸν ἥλιον. Ὁπόση αἰώνων ἀπόστασις μεταξὺ τῶν δύο τούτων τοῦ χρόνου σημείων! ὁπόσαι ἀλλοιώσεις καθ' ὅλον τὸ ἔκτοτε διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα! Ὁποία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ὑποτιθεμένου ἐκείνου Πάπα καὶ τοῦ σημερινοῦ ποντίφικος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας! Ἐπίστευεν ἀληθῶς ἐκεῖνος, εἰ καὶ ἠρνήθη ἐπὶ στιγμὴν τὸν διδάσκαλόν του. Ἡ σταύρωσις αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἐκδήλωσις ἐσωτερικῆς πίστεως, τούτου δ' ἕνεκα ἐπέβαλε τὴν πίστιν του ταύτην καὶ εἰς τὸν περὶ αὐτὸν κόσμον, τὸν ἄπιστον, τὸν διεφθαρμένον κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα. Σήμερον ὁ πάπας ὑφίσταται ἐπίσης κατὰ φαντασίαν μαρτύριον, καθειργμένος ἐν τῷ Βατικανῷ· ἀλλὰ τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν διάφορον, οὐχὶ ἐπιβεβλημένον ὑπὸ συγκεκριμένης ἀνθρωπίνης δυνάμεως, ὅλως ἑκούσιον. Ἠδύνατο νὰ καταλίπῃ, μετὰ ἡρωϊκῆς αὐτοθυσίας, τὴν ἕδραν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, καὶ ν' ἀναγνωρίσῃ τὰς νέας ἀρχὰς τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, τὰς ὁποίας εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ κατανοῇ καὶ νὰ μὴ ἀποδέχηται λογικὸς ἄνθρωπος τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος, ζῶν καὶ διανοούμενος ὑπὸ τὴν ζῳογόνον ἐπίδρασιν τῶν συγχρόνων ἰδεῶν. Τοῦτο ἤθελεν εἶναι ἡ μεγίστη τῶν πράξεων τοῦ παπισμοῦ, θυσία ἀληθῶς ὑπό τινας ἐπόψεις, ἀλλὰ θυσία, ἧς ὁμοίαν δυσχερῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιδείξῃ ὁμοίαν ἡ ἱστορία, ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ὁποίας πρωταγωνιστοῦσιν, ὡς μὴ ὤφειλε, πάθη μᾶλλον καὶ συμφέροντα, ἢ ἰδέαι, ἀπηλλαγμέναι πάσης φιλαύτου σκέψεως. Δυστυχῶς τὸ δόγμα τοῦ παπισμοῦ, ὅπως καὶ πάσης ἄλλης κοσμοϊστορικῆς ἀρχῆς, καταβαινούσης εἰς τὸν τάφον, εἶνε ἀείποτε τὸ non possumus, μοιραία ἀποτύφλωσις τῶν ἀνθρώπων, δυστροπούντων νὰ προσοικειωθῶσι πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἀρχάς, τὰς ἀναγκαίως ἀναπτυσσομένας διὰ τῶν αἰώνων ἐν τῇ φορᾷ τῆς ἱστορίας.

Περίεργος σύμπτωσις πνευματικῆς ὁμοιότητος μεταξὺ τοῦ πρώτου Πάπα καὶ τῶν διαδόχων του ἐν Ῥώμῃ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, μέχρι Πίου τοῦ ἐνάτου, μέχρι Λέοντος τοῦ δεκάτου τρίτου. Ὁ Πέτρος ἐκακίζετο συνήθως ὑπὸ τῶν ἀντιδοξούντων αὐτῷ, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν ἀπόστολον τῶν ἐθνῶν, τὸν ἑλληνόφρονα Ὀπτασιαστὴν τῆς Δαμασκοῦ, ὡς ἰουδαΐζων, ὡς λίαν στενῶς εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου προσηλωμένος, ἀδιαφορῶν ἄρα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς προόδου τοῦ χρόνου. Οὕτω καὶ οἱ ἐν Ῥώμῃ διάδοχοι αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ κεραίαν παρεξέκλιναν τοῦ γράμματος καὶ τῶν τύπων τοῦ νόμου, εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ὁποίου θυσιάζουσι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων. Ἡ ἀκαμψία τῆς παπικῆς ἀρχῆς ἐν Βατικανῷ ἄγει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἰουδαΐζοντος Πέτρου· ἀλλὰ τούτου ἕνεκα θέλει ἐκλίπει ἐκ τῆς ἐπιμονῆς ταύτης, ὡς ἐκλείπει πᾶς θεσμός, μὴ δυνάμενος νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς νέας ἐποχῆς, ἐν τῇ ματαίᾳ ὀνειροπολήσει τοῦ παρελθόντος, οὗ ἡ εἰκὼν διαγράφεται ὁσημέραι ἀπὸ τῶν δέλτων τῆς νέας ἱστορικῆς δημιουργίας.

Ἔρριψα καὶ πάλιν τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἔναντι ἐμοῦ πίνακα τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πέτρου, οἱονεὶ ζητῶν τὴν τελικὴν λύσιν τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἀπό τινων στιγμῶν μὲ ἐτάραττε. Διελογιζόμην, ἂν ἦτο καιρὸς νὰ ἐξέλθω, ἢ νὰ παραμείνω ἐπί τινα ἔτι χρόνον ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Οὐδεὶς ἦτο παρὼν ἐν τῇ αἰθούσῃ. Αἴφνης τῶν φυλάκων τις, ἀπ' ἄλλης αἰθούσης προερχόμενος, μὲ ἐπλησίασε, μετ' αὐστηροῦ δὲ ὕφους μὲ ἐκάλεσε νὰ ἐξέλθω, *κατ' ἀνωτέραν διαταγήν*, προσθέτων:

— Εἶνε δυνατὸν νὰ μάθω πόθεν ἔρχεται ἡ διαταγὴ αὕτη; τὸν ἠρώτησα.

— Ὁ ἅγιος πατὴρ θέλει μετά τινας στιγμὰς ἐξέλθει τῆς κατοικίας του, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ναόν. Προσκαλοῦνται δὲ πάντες οἱ ἐν τῷ Βατικανῷ εὑρισκόμενοι ξένοι κύριοι νὰ ἐξέλθωσιν αὐτοῦ ἐπί τινα χρόνον, μέχρις οὗ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ δώματά του, ὁπότε δύνανται νὰ ἐπιστρέψωσι καὶ πάλιν.

(ἕπεται ~~τὸ τέλος~~) συνέχεια

Ν. Καζάζης

Ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Μεθαύριον ἐν Κερκύρᾳ μέγα τελεσθήσεται ἔργον δικαιοσύνης. Ἡ Ἑλλὰς μετὰ ἥμισυν καὶ ἐπέκεινα αἰῶνα πλέκει στέφανον, ἵνα ἐπιθέσῃ αὐτὸν ἐπὶ τῆς τιμίας κορυφῆς ἐκείνου, ὃν ἄλλοτε ἐλιθοβόλει.

Ἅπαξ ἔτι δίδοται τὸ μέγα μάθημα. Ὁ ἥλιος διώκει τὰ νέφη τῆς νυκτὸς καὶ τῶν παθῶν τὰς φλόγας καὶ τοὺς καπνοὺς ἀποσβέννυσι καὶ διαλύει ὁ χρόνος. Τὸν Σωκράτη θεοποιοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν Ἀνύτων καὶ τῶν Μελίτων, ἡμεῖς δὲ ἐγείρομεν μετὰ συντριβῆς μνημεῖον τῷ Ἰωάννῃ Καποδιστρίᾳ.

Καὶ εἶνε παρήγορον τοῦτο. Ἀποδεικνύεται, ἅπαξ ἔτι, ὅτι ἡ ἀρετὴ παραγνωρίζεται, καταδικάζεται, ἔστιν ὅτε, στιγματίζεται

ὑπὸ ἐνεστῶτος τυφλοῦ, ἀλλ' ἔρχεται μετέπειτα αὐστηρὸς καὶ δίκαιος κριτής, ἡ ἱστορία, ἵνα ἐξαγνίσῃ τὸ ἁμαρτωλὸν παρελθόν, καταδικάσῃ μίαν τῆς σελίδα ὑπὸ τῆς πλάνης γραφεῖσαν, ἀντ' αὐτῆς δ' ἄλλην χαράξῃ, δικαίαν, ἀληθῆ!

Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ πλανηθεῖσα χείρ, ἣν ἁγνὴ μὲν καὶ ἀναμφισβήτητος, ἀλλὰ παράφορος φιλοπατρία ἤγειρε κατὰ τοῦ στήθους, ὅπερ τόσην ἐνέκλειεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγάπην, καὶ αὐτὴ θὰ εὐλογῇ ἤδη ἄνωθεν τοὺς πειρωμένους τὴν ἐπανόρθωσιν .... Καὶ αὐτὴ ἡ λύρα, ἧς ἕκαστος πικρὸς στόνος ἔπλησσε θανασίμως τὴν καρδίαν τοῦ *πρώτου τῶν Ἑλλήνων*, καὶ αὐτὴ νῦν ἄνωθεν τοῦ μαρμάρου, ἐφ' οὗ ἀπετυπώθησαν τὰ εὐγενῆ χαρακτηριστικὰ τοῦ Καποδιστρίου, θὰ ἀντηχῇ χαρμόσυνα ᾄσματα, δηλοῦντα, ὅτι συμπανηγυρίζει καὶ ἡ εὐαίσθητος, ἀλλὰ παρακρούσασα Μοῦσα, ἐν τῇ μεγάλῃ τῆς μετανοίας καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης ἑορτῇ.

Δὲν ἦτο ἀλάνθαστος καὶ ὁ πρῶτος τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτης. Ἐγίνωσκε μὲν πολλά, ἴσως δὲ ἓν καὶ μόνον ἠγνόει. Ἀλλ' ἦν ἀνένδοτος ἐπίσης ἡ φύσις τοῦ λαοῦ, ὃν ἐκλήθη νὰ κυβερνήσῃ. Καὶ ἡ ἀγέρωχος δρῦς ἐκλονίσθη, ἔπεσεν ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν ᾗ οἱ κάλαμοι κύπτουσιν, ἀλλ' ἵστανται!

Ἡ ἀμοιβαία παραγνώρισις ἐγέννησε τὸ ἔγκλημα. Ἀλλ' ἡ πάροδος τῶν ἐτῶν ἀπεδίωξε τὸ σκότος καὶ ἀνέδειξε τὴν ἀλήθειαν, μετ' ὀλίγας δὲ δεκάδας ἐτῶν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων τοῦ 1831 σπεύδουσιν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ πρώτου μεγάλου θύματος τῶν πατέρων των — ὑπάρχει, οἴμοι! καὶ δεύτερον — ἵνα εὐλογήσωσι τὴν μνήμην του, καὶ ἐξευμενίσωσι τὴν σκιάν του.

Αὔριον εἶνε μεγάλη ἡμέρα διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ τὴν ἱστορίαν του. Ἡμέρα ἐπανορθώσεως, ἡμέρα δικαιοσύνης. Ἀλλ' αἱ μεγάλαι ἡμέραι δέον νὰ παρέχωσι μεγάλα διδάγματα καὶ ἴδωμεν ποῖον θὰ παράσχῃ, καὶ νεκρὸς ἔτι, ὁ Καποδίστριας εἰς τοὺς Ἕλληνάς του.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Τὸ ἅγιον Πάσχα ἐπανηγυρίσθη μετὰ τῆς εἰθισμένης λαμπρότητος· δὲν ἔλειψαν δέ, οὐδ' ἐμειώθησαν κατὰ πολὺ καὶ οἱ πυροβολισμοί, μεθ' ὅλην τὴν κατ' αὐτῶν κατακραυγὴν τοῦ τύπου ὁλοκλήρου, πλὴν τῆς *Ἑβδομάδος*, ἥτις δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἀποτελεῖ τὴν μειοψηφίαν, ἢ καὶ τὴν μονοψηφίαν ἔν τισι ζητήμασιν.

Ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ ἀρκεσθῶσιν αἱ συνάδελφοι εἰς τὴν ἀπονομὴν παντοειδῶν κοσμητικῶν ἐπιθέτων εἰς τὸ τόσῳ ἀτυχές, ἀλλὰ καὶ τόσῳ καρτερικὸν τοῦτο ἔθιμον.

Ὑπάρχουσι μερικαὶ προλήψεις παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ καὶ εὐτυχῶς δὲν ἀρκοῦσι νὰ τὰς ἐκριζώσωσιν αἱ λέξεις μόνον. Ὁ λαὸς φρονεῖ ἀδιστάκτως ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο συνδέεται πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος του, καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ τὸ ἀπορρίψῃ καὶ αὐτὸ τόσον εὐκόλως. Οἱ δὲ θέλοντες νὰ ὑποστηρίξωσι τὸ ἐναντίον δέον νὰ τῷ ὑποδείξωσι λόγους ἰσχυρούς. Ἡμεῖς ἀνεπιφυλάκτως κηρυσσόμεθα ὑπὲρ τῶν πυροβολισμῶν, δι' οὓς λόγους ἐξεθέσαμεν ἤδη. Ἂν οἱ ἄλλοι φρονῶσι τὰ ἐναντία, ἂς μᾶς πείσωσιν.

* *

Ὀπισθοχωροῦμεν κατὰ ὀκταήμερον, ἵνα προσθέσωμεν δύο ἔτι λέξεις διὰ τὴν περιαγωγὴν τῶν Ἐπιταφίων. Τὰς δανειζόμεθα δὲ ἐκ τῶν ἐντυπώσεων ξένου, κατὰ πρώτην φορὰν παρισταμένου ἐν τοιαύτῃ τελετῇ.

Ὁ χαρμόσυνος, οὕτως εἰπεῖν, καὶ εὐθυμότατος χαρακτήρ, ὃν δίδει εἰς τὴν κατανυκτικωτάτην καὶ συγκινητικωτάτην πομπὴν ὁ αὐτοσχέδιος θίασος τῶν ἀγυιοπαίδων, οἵτινες ἐμπαίζουσι κυριολεκτικῶς καὶ παρῳδοῦσι τὰς ψαλμῳδίας τῶν ἱερέων, χωρὶς οὐδεμία νὰ ἐγερθῇ φωνὴ διαμαρτυρίας ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς μόνης ὑπευθύνου, τοσαύτην εἰς τοὺς ξένους προξενεῖ αἴσθησιν, ὥστε εἷς τούτων, κύπτων εἰς τὸ οὖς τοῦ ὀρθοδόξου ξεναγοῦ του, τῷ λέγει:

— Πολὺ ντιασκεντάστικη εἶνε ἡ θρησκεία σας!

Ἡμεῖς δὲ προσθέτομεν ὅ,τι καὶ ἄλλοτε ἐλέγομεν. Εἰς τὰς κηδείας τῶν ἀνθρώπων τίς θὰ ἐτόλμα τοιαύτας βεβηλώσεις; Οἱ συγγενεῖς τοῦ κηδευομένου θὰ ἔσχιζον παρομοίους ἱεροσύλους. Ἀλλ' ὁ Χριστός; Μήπως ἔχει κανένα συγγενῆ εἰς τὸν κόσμον!

* *

Ἂν ἐρωτᾶτε καὶ διὰ τὰ νέα Παναθήναια, τὰς πανηγύρεις τῶν ἐξοχῶν καὶ τὴν ἑορτὴν τῆς *Τράτας* τῆς Μεγαρικῆς, καὶ τὰς ἄλλας ἑλληνικὰς διασκεδάσεις, μάθετε ὅτι καὶ αὗται ἐντὸς βραχέος θὰ καταργηθῶσι. Τοὐλάχιστον ἡ καθ' ἕκαστον ἔτος παρατηρουμένη ἀραίωσις τῶν πανηγυριστῶν οὐδὲν ἄλλο ἐνδεικνύει.

Αἱ ἀριστοκρατικαὶ τάξεις ποῦ νὰ κατέλθωσιν εἰς τὰς λαϊκὰς ταύτας ἑορτάς! Ἐκεῖναι τελοῦσι τὰ μνημόσυνα τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει *τραγελαφικοῦ* ἱπποδρομίου, καὶ ἀναμένουσι μετ' ἀγωνίας τὴν ἔναρξιν τῶν ἑορτῶν τῆς Κηφισσίας.

Ἡ δευτέρα τάξις προσπαθεῖ νὰ μιμηθῇ τὴν πρώτην καὶ ἡ τρίτη, ἀπομονουμένη, θὰ ἀναγκασθῇ καὶ αὐτὴ νὰ μιμηθῇ τὴν δευτέραν...

Ἀλλὰ τί γίνεται ἀλλαχοῦ; Ἄρχοντες καὶ εὐγενεῖς — ἐκεῖ ὑπάρχουσιν ὀνόματι καὶ πράγματι τοιοῦτοι — σπεύδουσι νὰ ἐνθαρρύνωσι τοὺς πανηγυριστὰς τῶν ἐξοχῶν καὶ τῶν χωρίων, συναναμίγνυνται μετ' αὐτῶν, συνεορτάζουσι, λησμονοῦσι πρὸς στιγμὴν τὴν ὑπεροχήν, ἣν ἡ κοινωνικὴ θέσις ἢ ὁ πλοῦτος δίδουσιν αὐτοῖς καὶ βλέπεις ὅλους γάλλους ἐν Γαλλίᾳ, ἄγγλους ἐν Ἀγγλίᾳ, ῥώσσους ἐν Ῥωσσίᾳ. Παρ' ἡμῖν δέ; Ὀλίγοι πανηγυρισταὶ ἕλληνες καὶ περὶ αὐτοὺς στενὸς κύκλος πρώην ἑλλήνων ὑψηλοφρόνων θεατῶν ἀπορούντων πῶς ἐξακολουθοῦσιν ἔτι ἐν πλήρει δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰῶνι νὰ χορεύωσιν ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ νὰ ψάλλωσιν ἑλληνικὰ τραγούδια οἱ.. χωρικοὶ αὐτοί, ἐνῷ καὶ caffè chantant ἔχομεν πανταχοῦ καὶ ἡ πόλκα τοὐλάχιστον εἶνε τόσον διαδεδομένη.

Εὐτυχῶς τὰ ὡραῖα ταῦτα παραδείγματα μόνον ἐν τῇ πρωτευούσῃ βλέπομεν. Αἱ ἐπαρχίαι διατηροῦσιν ἀκραιφνὲς τὸ τοπικὸν φρόνημα καὶ εἴθε αὗται νὰ ἐπιβάλωσιν ἡμῖν τὸ παράδειγμά των.

* *

Τίς διηγήσεται τὰ βασανιστήρια, ἅτινα ὑπέστη καὶ μετὰ θάνατον ὁ ἀτυχὴς ἐκ Κερασοῦντος γίγας Ἀμανὰτ Τσιγκίτογλους;

Ὁ πτωχός, ἀφοῦ χάριν εὐφωνίας ἔλαβε τόσα ὀνόματα ἐπικληθεὶς Ὅμηρος, Σπυρίδων κλπ. ἀφοῦ χάριν ἐπιδείξεως τοῦ γιγαντιαίου του ἀναστήματος ἐπὶ ἔτη περιήγετο ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, βασανιζόμενος ὑπὸ παντὸς περιέργου, ἐπέπρωτο καὶ μετὰ θάνατον, κομισθεὶς ἐνταῦθα, νὰ σύρηται ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην καὶ νὰ πωλῆται καὶ νὰ μὴν εὑρίσκῃ ἀγοραστήν!

Ἐλπίζομεν ὅτι ὁ ἀτυχὴς γίγας θὰ εὕρῃ τέλος ἡσυχίαν ἐν γωνίᾳ τινὶ τοῦ Φυσιολογικοῦ Μουσείου. Φανταζόμεθα δέ, μετά τινα ἔτη πόσαι παράδοξοι διηγήσεις θὰ γίνωνται ἐκ λογαριασμοῦ του. Πόσοι μεγάλοι ἄνδρες τῆς ἀρχαιότητος θὰ εὕρωσιν ἐν τῷ σκελετῷ του τὰ ὀστᾶ των, καὶ πόσοι ἀρχαϊκοὶ ἥρωες θὰ ὑποδεικνύωνται ὡς ὅμοιοί του, κατὰ τὸ ἀνάστημα τοὐλάχιστον....

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ μικροῦ θορύβου, ὃν διήγειρε παρ' ἡμῖν ὁ μακαρίτης γίγας, καίτοι δὲν ἐπρόφθασε ζῶν νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ μεταφράσωμεν ἐκ τοῦ σημειουμένου πολυκρότου συγγράμματος τὸ κατωτέρω περίεργον ἄρθρον, *οἱ Γίγαντες*, δι' οὗ αἱ περὶ αὐτῶν πεπλανημέναι δοξασίαι ἄρδην ἀνατρέπονται.

* *

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης Τετάρτης σφοδραί, συγκινήσεις ταράττουσι τὴν πρωτεύουσαν μεταδιδόμεναι δὲ διὰ τοῦ τηλεγράφου τηροῦσιν ἀνάστατον πᾶσαν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἕλληνες ἀξιωματικοί, αὐτοὶ οἱ ἐντεταλμένοι τὴν περιφρούρησιν τῆς πατρίδος καὶ ὁρκισθέντες τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐθνικῆς τιμῆς, δικάζονται ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου καὶ τῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῇ ἀπαισιωτέρᾳ τῶν προδοσιῶν.

Ὁ καθημερινὸς τύπος δὲν προφθάνει νὰ μεταδίδῃ εἰδήσεις ἐκ τοῦ δικαστηρίου, παρακολουθῶν καὶ τὴν ἐλαχίστην τροπὴν ἐν τῇ ἀνελίξει τοῦ μυσαροῦ δράματος· ὁ στρατὸς σύμπας βαρέως φέρων τὴν φρικτὴν προσβολήν, ἣν κατ' αὐτοῦ ἐγκολάπτουσι δύο, τρεῖς ἐφιάλται, μαίνεται· τὸ δὲ ἔθνος ἐπιβλέπον τὰ γινόμενα ἀναμένει τὴν δικαίαν, τὴν αὐστηράν, τὴν ἀμείλικτον τῶν ἐνόχων τιμωρίαν. Καίτοι ἀρκετὰ μέχρι τοῦδε ἐγνώσθησαν, τὸ ἓν ἀπαισιώτερον τοῦ ἄλλου, δὲν εἶνε δίκαιον ἐν τούτοις πρὸ τῆς ἐτυμηγορίας τοῦ δικαστηρίου νὰ ἐκδηλωθῇ ἡ τῆς κοινῆς γνώμης. Βεβαίως ἀμφότεραι ἔσονται ἐπίσης δίκαιαι. Ἀλλ' οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε τῶν ἀθλίων ἐκείνων ἡ τιμωρία, τὸ στίγμα τῆς Κούτρας μένει καὶ θὰ μένῃ.

Μένει ἐν τῷ στρατῷ, ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐν τῇ πολιτείᾳ. Καὶ μόνον ὁ Θεὸς γινώσκει πότε τὸ στίγμα τοῦτο θὰ ἀποπλυθῇ...

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Κάθε καρδιὰ ὅπου σκορπᾷ
τὴν εὐτυχία ποῦ κρατεῖ
κι' ὅλον τὸν κόσμον ἀγαπᾷ
καὶ τὸ καλὸ 'ς ὅλους ζητεῖ,

Καὶ θέλει κάθε τῆς χαρὰ
χαρὰ 'ςτοὺς ἄλλους νὰ γενῇ,
θὰ καταντήσῃ μιὰ φορὰ
ν' ἀναστενάζῃ, νὰ πονῇ.

Θὰ 'μοιάσῃ τότε μὲ κερὶ
ποῦ χύνει φῶς παντοτεινό,
μὰ μέσ' στὸ φῶς ὅποιος θωρεῖ
θὰ 'δῇ πῶς εἶνε σκοτεινό.

Ιωαννης Πολεμης

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΕΝ ΤΗ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ὡς νὰ μὴ ἤρκουν τὰ τόσα παθήματα καὶ προσκόμματα τῆς ἐν ἐμβρυολογικῇ καὶ καχεκτικῇ καταστάσει διατελούσης παρ' ἡμῖν βιομηχανίας, ἀκούεται καὶ ἀποθαρρυντικὴ ἔξωθεν φωνὴ διαπρεποῦς Γάλλου φιλολόγου, τοῦ κ. Emile Burnouf, λέγουσα ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων» «Revue des deux Mondes» (φυλλ. τῆς 1ης Φεβρουαρίου (v).) μεταξὺ τῶν ἄλλων περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ὑλικῆς καταστάσεως, ὅτι εἰς τὴν καχεκτικὴν κατάστασιν τῆς βιομηχανίας ἡμῶν συντελεῖ καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἅτε μὴ πρόσφορος πρὸς παροχὴν τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὅρων (cette langue ne fournit pas les termes scientifiques).

Δὲν ἀπόκειται βεβαίως ἡμῖν νὰ καταδείξωμεν πόσον ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπαραίτητος τυγχάνει πρὸς ὁρισμὸν τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὅρων, ὡς καὶ πρὸς ὀνομασίαν ἐπιστημονικῶν ἐργαλείων, ἀφοῦ ἄλλως τε γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι ἅπασαι αἱ εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι ἐν ταῖς ἐπιστήμαις δι' ἑλληνικῶν λέξεων δηλοῦσι τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους, καὶ δι' ἑλληνικῶν ὡσαύτως λέξεων ὀνομάζουσι διάφορα ἐπιστημονικὰ ἐργαλεῖα, οἷον τηλέφωνον, τηλέγραφον, φωνογράφον, χρονόμετρον, ταχύμετρον κτλ. Ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ τεχνικοῦ μέρους τῶν ἄχρις ὥρας παρ' ἡμῖν εἰσαχθέντων κυριωτέρων κλάδων τῆς βιομηχανίας περιοριζόμενοι, ἰσχυριζόμεθα ὅτι ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶνε λίαν πρόσφορος καὶ πρὸς ὁρισμὸν καὶ πρὸς δημιουργίαν τεχνικῶν ὅρων. Ὁσάκις δ' ἐλάβομεν ἀνάγκην νὰ μεταφέρωμεν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ τεχνικὰς λέξεις καὶ τεχνικοὺς ὅρους, καίπερ μὴ ὄντες φιλόλογοι, ἀλλὰ πρακτικοὶ μᾶλλον βιομήχανοι, δὲν ἐδυσκολεύθημεν πολὺ πρὸς τοῦτο, ἀλλ' οὐδ' οἱ ἐργάται καὶ ἐργάτιδες ἐδυσκολεύθησαν εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐκ τῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν μεταγλωττίσεως τεχνικῶν ὅρων καὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν μηχανημάτων τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ κατασκευασθέντων. Ἐπὶ παραδείγματι· ἐν τῇ κλωστικῇ τοῦ βάμβακος ὑπάρχει μηχάνημα ἀγγλικῆς ἐφευρέσεως, πολυσυνθέτου καὶ εὐφυεστάτου μηχανισμοῦ, χρησιμεῦον πρὸς κατασκευὴν καὶ παρασκευὴν τῆς κρόκης (ὑφαδίου), ἀποκαλούμενον ἀγγλιστὶ — Self-acting-mules· ἡμεῖς δὲ τὸ μετεγλωττίσαμεν διὰ μιᾶς καὶ μόνης λέξεως «αὐτοκίνητον», ἕνεκα τῆς αὐτοκινησίας του· οἱ δὲ Γάλλοι μεταφράσαντες αὐτὸ καὶ παραδεχθέντες ὡς τὸ τελειότερον μηχάνημα ἐν τῇ κλωστικῇ (de la filature) δὲν κατώρθωσαν νὰ πράξωσιν οὕτω διὰ μιᾶς λέξεως, ἀλλ' οὔτε καὶ διὰ τριῶν γαλλικῶν λέξεων· ἠναγκάσθησαν δὲ νὰ προστρέξωσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἥτις πάνυ εὐμενῶς τοῖς ἐχορήγησε τὴν λέξιν αὐτόματος, δι' ἧς συνεπλήρωσαν τὸν ὁρισμὸν τοῦ μηχανήματος (Self-acting-mules) αὐτοκίνητον, ἀποκαλέσαντες αὐτὸ (métiers à-filer-automates) πρὸς δὲ καὶ τὰς τεχνικὰς παρ' Ἄγγλοις λέξεις, Loom, shaft, Spindle, μετεγλωττίσαμεν διὰ τῶν ἑλληνικῶν λέξεων, Ἱστός, ἄξων, ἄτρακτος· ἐνῷ οἱ Γάλλοι δὲν κατώρθωσαν διὰ μιᾶς λέξεως, métiers-à-tisser, arbre de transmission, broche-à-filer etc. — Ἠδυνάμεθα νὰ ἐπικαλεσθῶμεν καὶ πλεῖστα ὅσα ἄλλα παραδείγματα, ἀλλὰ φρονοῦμεν ὅτι καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἀριδήλως ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα λίαν πρόσφορος τυγχάνει πρὸς ὁρισμὸν τεχνικῶν ὅρων· καὶ ὅτι οὐδὲν αὐτὴ παρουσιάζει πρόσκομμα πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐν Ἑλλάδι βιομηχανίας.

Ν. Σωροκιαδης

ΕΣΠΕΡΙΝΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ

Τὸ κατωτέρω διήγημα μετεφράσθη ἐκ τῶν Ἠθογραφιῶν [Coadros de Costumbros] τῆς δημοτικωτάτης ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑσπερίας μυθιστοριογράφου κυρίας Καικιλίας Bohl de Arron, ἥτις ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Fernan Caballero ἐπλούτισε τὴν ἱσπανικὴν φιλολογίαν διὰ μυθιστορημάτων καὶ ἠθογραφιῶν, ἐχουσῶν ἀντικείμενον τὴν γλῶσσαν, τὰς παραδόσεις, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ τῆς Ἀνδαλουσίας.

Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΠΙΚΟΥΙΛΟΥ

Ἡ λύπη γεννᾷ ἀγωνίαν ἀλλ' ὄχι καὶ θάνατον.

Ἦτο, ἐν Οὐτρέρᾳ, ἡμέρα στρατιωτικῆς κληρώσεως. Οἱ νέοι, οἱ λαχόντες κακοῦ ἀριθμοῦ, πνίξαντες τὴν λύπην εἰς τὸν οἶνον, διήρχοντο τὰς ὁδοὺς ᾄδοντες . . . . .

Ἀνὴρ καὶ *νέος* εἰσὶ δύο ἰσχυρὰ ἀντιφάρμακα κατὰ τῆς λύπης, ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς, ἣν ἡ τῶν ἀνδρῶν φιλαυτία ἀποκαλεῖ *ἀδυναμίαν*. Τούτων ὅμως ἐστερεῖτο ἡ μήτηρ τοῦ ὡραιοτέρου καὶ ἀνδρειοτέρου τῶν νεοσυλλέκτων. Οὐδέποτε ἡ λύπη ἐξεδηλώθη σφοδρότερον, ἢ παρὰ τῇ ἀπαρηγορήτῳ, τῇ ἀπηλπισμένῃ ἐκείνῃ μητρί. Μάτην προσεπάθουν νὰ τὴν παρηγορήσωσιν ὁ καλὸς αὐτῆς σύζυγος καὶ αἱ γείτονες· οἱ λόγοι αὐτῶν δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ πραΰνωσι τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτῆς λύπην, ὅπως ἀδυνατοῦσι νὰ γλυκάνωσι τὴν πικρίαν τῆς θαλάσσης αἱ γλυκεῖαι σταγόνες ὕδατος, ἃς ἐν αὐτῇ διαχέουσι τὰ νέφη.

— Τὸ μόνον ποῦ μοῦ ἔμεινε ἀπὸ τὰ πέντε μου παιδιά — ἐγόγγυζεν ἡ δύστηνος — ἡ παρηγορία μου, τὸ καύχημά μου, ἡ ζωή μου! Παιδὶ ὅπου ποτὲ δὲν μὲ δυσηρέστησε εἰς τὴν ζωήν του! Τόσον καλός, τόσον εὔμορφος, τόσον ἐργατικός, τόσον μ' ἀγαποῦσε! Ἄχ! τὸν Πικουῖλόν μου! Μαζῆ μ' αὐτὸν μοῦ παίρνουν καὶ τὴ ζωή μου!

— Μερθεδὲς — τῇ εἶπεν ὁ σύζυγος — οὕτω θέλει ὁ Θεός. Τί ἄλλο ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν; ἂς γίνῃ τὸ θέλημά του.

— Δὲν θὰ τὸν ἰδῶ πλέον! προσέθηκε διὰ βαθείας καὶ ἡμιπνιγμένης φωνῆς ἡ δύστηνος μήτηρ.

— Μὴ λέγεις αὐτό! — εἶπέ τις τῶν γειτονισσῶν. Μὴ καὶ ὁ Γιῶργός σου δὲν ἐπῆγε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν στρατόν; μήπως δὲν τὸν ἐπερίμενες νὰ τελειώσῃ τὰ χρόνια τῆς ὑπηρεσίας καὶ μήπως δὲν ἐπέστρεψε γερὸς καὶ καλὸς διὰ νὰ ὑπανδρευθῇ;

— Ὁ Πικουῖλος ὅμως δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ! — Ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ. — Ἐκεῖ κάτω εἶνε πόλεμος . . . Ἱσπανοὶ μὲ Ἱσπανούς . . . Τί φοβερό! . . . θὰ μοῦ τὸ σκοτώσουν ἐκεῖ!

— Σιώπα, καλὲ γυναῖκα, σιώπα! . Πῶς τολμᾷς νὰ βεβαιόνῃς ὅ,τι ὁ Θεὸς κρύπτει;

— Μοῦ τὸ λέγει αὐτὴ — ἀπεκρίθη ἡ ταλαίπωρος, ἐρείδουσα τὰς συνεσταλμένας χεῖρας ἐπὶ τῆς καρδίας· τὴν σφαῖραν ποῦ θὰ τὸν σκοτώσῃ, τὴν ἔχω ἐδῶ εἰς τὰ στήθειά μου.

Καί, ἀναλυθεῖσα εἰς δάκρυα, ἔπεσε λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν περιστοιχούντων αὐτήν.

* * *

Παρῆλθεν ἔτος ὁλόκληρον . . . .

Ἐκ τῆς Οὐτρέρας διῆλθον στρατιῶταί τινες ἐν ἀδείᾳ, οἵτινες, ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς πατρίδας των, διενυκτέρευσαν ἐν ξενοδοχείῳ, κειμένῳ πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ Ἰωάννου Μωρένου.

Ἡ νὺξ ἦτο γλυκεῖα καὶ γαλήνιος· δὲν ὑπῆρχε μὲν σελήνη, ἀλλ' οἱ ἀστέρες ἐφιλοτιμοῦντο ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν αὐτῆς, διασκορπίζοντες τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅπερ ἀντανέκλων ὡσεὶ ἦσαν ἀδάμαντες. Πάντες οἱ τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰωάννου Μωρένου ἐκοιμῶντο, ἐκτὸς τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἥτις, πάσχουσα ἐξ ἀϋπνίας ἕνεκα τῆς ἀκαταπαύστου αὐτῆς λύπης, ἐκάθητο παρὰ τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον.

...Καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν ἀδείᾳ στρατιῶται, ἀγρυπνοῦντες, ἐκάθηντο εὔθυμοι πρὸ τῆς θύρας τοῦ ξενοδοχείου. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἤρχισε ψάλλων διὰ μονοτόνου καὶ μελαγχολικοῦ ἤχου ᾆσμά τι ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ὁ λαὸς συνθέτει ἐπ' εὐκαιρίᾳ τραγικῶν συμβάντων, συγκινούντων αὐτόν, συμβάντων τῶν ὁποίων ἥρωές εἰσι τὸ πλεῖστον διάσημοι κακοῦργοι ἢ δημοτική τις δυστυχία. Ἡ ταλαίπωρος μήτηρ ἠκροᾶτο μηχανικῶς:

Ἀδέλφια τῆς ψυχῆς μου, ἂν πᾶτε στὴν Οὐτρέρα,
Ἄχ! νὰ μοῦ χαιρετᾶτε τὴν ἄθλια μου μητέρα!
Νὰ τῆς εἰπῆτε, ἀδέλφια, νὰ πάῃ στὴν Παναγία
Γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ γυιοῦ της νὰ κάμῃ λειτουργία.

Εἰπέτε τῆς πῶς πέθανα μονάχος, λυπημένος,
Μέσ' τὸ νοσοκομεῖον, στὸ στῆθος πληγωμένος.
Κανένας δὲν εὑρέθηκε νὰ μὲ παρηγορήσῃ,
Κ' ἡ μάννα μου δὲν ἦτανε τὰ μάτια νὰ μοῦ κλείσῃ.

Κραυγή, ἥτις ἀδύνατον νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι προήρχετο ἐκ στήθους ἀνθρωπίνου, διέσχισε τὴν σιγὴν τῆς νυκτός, ὡς ἡ ἀστραπὴ διασχίζει τὸ σκότος αὐτῆς. Οἱ στρατιῶται ἐσίγησαν σύννοι· οὐδεὶς ὅμως ἐνόησε πόθεν αὕτη προήρχετο.

Τὴν αὐγήν, ὅτε ὁ Ἰωάννης Μωρένος ἠγέρθη, εὗρε τὴν σύζυγόν του ἀναίσθητον, ἐξηπλωμένην ἐκτάδην, πλησίον τοῦ παραθύρου, παγωμένην, ἄκαμπτον, ὡσεὶ πτῶμα.

Ἡ Μερθεδὲς ἀπεδείκνυεν ἐμπράκτως ὅ,τι συνείθιζε νὰ λέγῃ: «— Ἡ λύπη γεννᾷ ἀγωνίαν, ἀλλ' ὄχι καὶ θάνατον».

Ἡ καρδία της ἦτο νεκρά, καὶ ἐσάλευσεν ὁ νοῦς της, ὅμοιος πρὸς λαμπάδα καίουσαν πρὸ τοῦ ἀγνώστου τάφου τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Ἡ ζωή της — ἐὰν ἡ κατάστασις εἰς ἣν διετέλει, δύναται νὰ ὀνομασθῇ ζωὴ — ἦτο διαρκὴς μονομανία, ἥτις τὴν καθίστα ἀναίσθητον πρὸς πᾶν τὸ περικυκλοῦν αὐτήν.

— Πῶς ἔχει ἡ Μερθεδές; ἠρώτησεν ἡμέραν τινὰ ἡ καλὴ γειτόνισσα τὸν Ἰωάννην.

— Κατήντησε σκιά! . .

— Εἶνε ἀνάγκη νὰ τὴν φέρητε εἰς Σεβίλλην, διὰ νὰ τὴν ἐξετάσῃ κανεὶς καλὸς ἰατρὸς καὶ σᾶς εἰπῇ ἂν ἠμπορῇ νὰ ἰατρευθῇ, πρὶν ἀναγκασθῆτε νὰ τὴν κλείσητε εἰς τὸ φρενοκομεῖον.

— Τῆς τὸ εἶπα, ἀλλὰ δὲν θέλει — ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης Μωρένος μετὰ στεναγμοῦ.

— Πρέπει ὅμως νὰ τὴν ἀναγκάσητε. Τὴν ἐρχομένην ἑβδομάδα θὰ ὑπάγω ἐγὼ εἰς Σεβίλλην, καὶ θὰ τὴν πάρω μαζῆ μου, θέλει δὲν θέλει.

Αἱ γυναῖκές εἰσιν ἐπίμονοι· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιμονὴ εἶνε, ἐν τῷ ἠθικῷ κόσμῳ, ὅ,τι ἐν τῷ φυσικῷ, ὁ μοχλὸς τοῦ Ἀρχιμήδους, — ἐὰν εὕρῃ τὸ στήριγμά της ἐν τῇ γυναικείᾳ θελήσει — τὴν μεθεπομένην ἑβδομάδα ἡ καλὴ γειτόνισσα ἐπορεύετο πρὸς τὴν Σεβίλλην ἐπὶ τοῦ ὄνου της, ὃν ἠκολούθει ἕτερον τετράποδον, φέρον ἐπ' αὐτοῦ ἄφωνον καὶ ἀδρανῆ τὴν Μερθεδές.

Ὅτε δὲ ἔφθασαν παρὰ τῷ ἰατρῷ, ἡ γειτόνισσα περιέγραψεν αὐτῷ τὴν θέσιν εἰς ἣν εὑρίσκετο ἡ δύστηνος σύντροφος αὐτῆς, ἥτις περιεπλανᾶτο ὡς νεφέλη, ὑπὸ τῶν ἀνέμων φερομένη, ἄνευ διευθύνσεως, ἄνευ τροφῆς, βεβυθισμένη εἰς δάκρυα.

Ὁ ἰατρὸς ἠκροάσθη τῆς διηγήσεως, καὶ ἐξετάσας προσεκτικῶς τὴν πάσχουσαν,

— Κυρία, ἀντρέφητε οὕτω τὴν λύπην σας, ἀναπτύσσετε πάθος, ὅπερ θὰ σᾶς συντομεύσῃ τὴν ζωήν.

Ἡ Μερθεδὲς ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπανέλαβε τὴν συνήθη αὐτῆς ἐπῳδόν:

— Ὄχι, κύριε, ὄχι. Ἡ λύπη γεννᾷ ἀγωνίαν, ἀλλ' ὄχι καὶ θάνατον!

— Μὴ ζητεῖτε παρὰ τῆς ἐπιστήμης φάρμακον κατὰ τοιαύτης ἀσθενείας. Ζητήσατέ το παρὰ τοῦ Θεοῦ! — εἶπεν ὁ ἰατρός, συγκεκινημένος, εἰς τὴν γειτόνισσαν.

Αἱ γυναῖκες ἐξῆλθον καὶ διηυθύνθησαν πρὸς τὸν πύργον τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου. Ἀλλ' ἐκεῖ διήρχοντο πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Μιχαήλ, ἡ δὲ γειτόνισσα, ἥτις ἐβάδιζεν ἔμπρός, εἶδεν εὔσωμον καὶ νέον στρατιώτην ἐξερχόμενον τοῦ ἀπέναντι στρατῶνος καὶ διασχίζοντα τὴν ὁδόν, ὅπως τὰς πλησιάσῃ.

Μόλις τὸν ἠτένισε καὶ ἀνέκραξεν:

— Παναγία μου! Μερθεδές, ὁ υἱός σου!

Ἡ Μερθεδὲς ἐπίσης εἶδε τὸν στρατιώτην· ἀλλ' ἔμενε κάτωχρος καὶ ἀκίνητος· οἱ ὀφθαλμοί της ἐφαίνοντο ἐξερχόμενοι τῶν κοιλωμάτων αὐτῶν· ἡ ἀναπνοὴ διεκόπη· τὰ ἡμιανοικτὰ χείλη της ἔτρεμον.

— Μητέρα μου! — ἔκραξεν ὁ στρατιώτης, ῥιπτόμενος πρὸς αὐτὴν μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας.

Ἡ Μερθεδὲς ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

— Πικουῖλε! εἶπεν ἡ γειτόνισσα πλήρης χαρᾶς· διατί δὲν μᾶς ἐμήνυσες ὅτι θὰ ἔλθῃς;

— Μόλις χθὲς ἔφθασα! ἀπήντησεν ὁ στρατιώτης.

— Οἱ γονεῖς σου σ' ἐνόμιζον ἀποθαμμένον κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Βιλβάου.

— Ὀλίγον ἔλειψεν — ἀπήντησεν οὗτος· μ' ἐνέγραψαν μάλιστα εἰς τὸν κατάλογον τῶν νεκρῶν.

— Ἄχ! Πικουῖλε, πόσα δάκρυα ἔχυσεν ἡ μητέρα σου!

— Θὰ ἦσαν τὰ τελευταῖα. Ἐτελείωσα τὸν καιρὸν τῆς ὑπηρεσίας μου, μητέρα, καὶ θὰ μένω κοντά σου πλέον ἐνόσῳ ζῶ.

Ἡ Μερθεδὲς ἐν τούτοις ἔμενεν ἀκίνητος.

— Μητέρα μου! — εἶπεν ὁ Πικουῖλος, μετὰ σπαραξικαρδίου φωνῆς, βλέπων τὴν κεφαλήν της βαρέως πίπτουσαν πρὸς τὰ ὄπισθεν.

— Ἀπέθανεν! ἀπέθανεν! . . Ἠκούσθη ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ἐν τῷ κύκλῳ τῶν περιέργων, οὓς ἡ σκηνὴ αὕτη εἶχεν ἑλκύσει ἐκεῖ.

— Χριστὲ καὶ Παναγία! . . . . . ἀπέθανε! ἀνέκραξεν ἡ καλὴ γειτόνισσα, ὑποστηρίζουσα τὸ πτῶμα τῆς δυστήνου μητρός.

Θεέ μου! Μία καὶ μόνη στιγμὴ εὐτυχίας ἐπήνεγκεν ὅ,τι ἓξ ὁλόκληρα ἔτη ἀνηκούστων θλίψεων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιφέρωσιν.

Εἶχε δίκαιον ἡ ἀτυχής. Ἡ λύπη γεννᾷ ἀγωνίαν, ἀλλ' ὄχι καὶ θάνατον.

(Ἐκ τοῦ ἱσπανικοῦ).

Πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἔγραψαν ἡμῖν ἐρωτῶντες περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τῆς ἐξόχου Γαλάτιδος συγγραφέως, εἰς τὴν γραφίδα τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ Μ α ρ γ α ρ ί τ α, ἣν ἐν παραρτήματι δημοσιεύομεν.

Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τοὺς ἐρωτῶντας διὰ τῆς κάτωθι μελέτης, ἣν ἐφιλοπόνησε διὰ τὴν Ἑ β δ ο μ ά δ α ἄλλη πολύτιμος λογοτέχνις, ἡ δεσποινὶς Αἰκατερίνη Ζάρκου, μοναδικὴ εἰδικότης δι' ἔργον τοιοῦτον καὶ ἕνεκα τῶν περὶ τὴν γαλλικὴν γραμματολογίαν ἀδιαλείπτων μελετῶν της, καὶ ἕνεκα τῆς ταὐτότητος τοῦ φύλου! Αἱ κυρίαι γνωρίζονται τόσον καλὰ μεταξύ των!

Η ΚΥΡΙΑ ΓΙΡΑΡΔΙΝΟΥ
ΔΕΛΦΙΝΗ ΓΑΙΥ

Ἡ Δελφίνη Γαιὺ ἐγεννήθη ἐν Aix la Chapelle τῷ 1804. Ἡ μήτηρ αὐτῆς Σοφία Γαιύ, διαπρέψασα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Διευθυντηρίου, ἦτο σύγχρονος τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων πολυθρυλήτων γενομένων καλλονῶν, τῆς κυρίας Tallier, τῆς κυρίας Beauharnais, τῆς κυρίας Récamier, αἵτινες, ὡς ἄλλαι χάριτες ἀναφανεῖσαι μετὰ τὴν ἐνάτην Θερμιδώρ, ὑπῆρξαν τὸ εἴδωλον τῶν Παρισίων, ἀποδιώξασαι ἐπί τινα χρόνον τὸ αἱματηρὸν φάσμα τῶν φρικωδῶν ἐπεισοδίων τῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ κυρία Γαιὺ ἐφημίζετο οὐ μόνον ἐπὶ καλλονῇ, ἀλλὰ καὶ ὡς γυνὴ φιλόλογος καὶ νοήμων, ἧς αἱ διάφοροι συγγραφαὶ καὶ σήμερον ἀκόμη ἀναγινώσκονται μετὰ διαφέροντος. Αἱ θυγατέρες αὐτῆς δὲν ἦσαν ὑποδεέστεραι τῆς μητρὸς κατὰ τὸ πνεῦμα, ἡ νεωτέρα δὲ πασῶν, ἡ Δελφίνη, περικαλλὴς ὡς ἡ μήτηρ της, ὑπερέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν τέχνην τοῦ γράφειν.

Ἡ ἐμφάνισις τῆς Δελφίνης ἐχαιρετίσθη ὡς ἡ ῥοδόχρους ἠὼς ὡραίας ἐαρινῆς ἡμέρας. Ἡ Αὐτοκρατορία ἦτο ἤδη πεπτωκυῖα, ἡ δὲ Παλινόρθωσις ἐνεκαινίζετο μετὰ τῶν νέων αὐτῆς συρμῶν καὶ τῆς πλήρους μεταβολῶν καὶ μεταρρυθμίσεων διακοσμήσεώς της. Μετ' αὐτῆς ἐπανῆλθον πάλιν οἱ χρόνοι τῶν αἰθουσῶν, οἱ χρόνοι τῆς ἀριστοκρατίας, ἀλλὰ χρόνοι λεπτοτέρας εὐγενείας καὶ χαριεστέρου πνεύματος. Ἡ ἀγαπῶσα τὸν θόρυβον καὶ τὴν δόξαν Σοφία Γαιὺ εὗρεν ἐν τῇ πρoώρῳ ἀναπτύξει τῆς θυγατρός της μέσον νὰ ἑφελκύσῃ εἰς τὴν αἴθουσάν της πᾶσαν λαμπρότητα.

«Ἡ ἐμφάνισις τοῦ μικροῦ τούτου θαύματος, λέγει ἡ Daniel Stern, ἀπησχόλησε καὶ μετέβαλεν εἰς πάθος τὰς ζωογονηθείσας φιλοδοξίας τῆς κ. Γαιύ. Ὠνειρεύθη δάφνας, ἅρματα πλήρη κόνεως ἐν τῷ σταδίῳ, πρίγκιπας ὑποτασσομένους, συζύγους ἐπιφανεῖς, μονάρχας ἢ τοὐλάχιστον μεγάλους ἄνδρας. Τὸ ἀθῶον τέκνον, ὅπερ ἐπεσκέπτετο ἡ ἀθάνατος μοῦσα, ἐδίδαξε τὴν τέχνην τῶν αἰθουσῶν καὶ τὰς ᾠδὰς τῶν τελετῶν. Ἤθελεν αὐτὴν πάντοτε πλησίον της κατὰ τὰς ἐπισήμους ἑορτάς, προσαγορεύουσαν ἢ προσαγορευομένην . . . ἀθῴαν καὶ θελκτικήν, ὅπως ἔλεγον καὶ οἱ πανηγυρισταί, παίζουσαν μετὰ τῆς δόξης. Πρᾶγμα παράδοξον· ἅπασα αὕτη ἡ κενοδοξία, ἅπας οὗτος ὁ κόμπος περὶ τὸ παιδίον συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἀναδείξῃ τοὐναντίον αὐτὴν σοβαρωτέραν καὶ μετριοφρονεστέραν (1)».

Ταῦτα καθίστων αὐτὴν ἐρασμιωτέραν. Ὑπερήφανος, φαιδρά, ζωηρὰ διέμενε πάντοτε ἀγαθή, εἰλικρινὴς καὶ ἀφελής, ὡς ζωγραφεῖται ἐν τῇ *Ναπολίνῃ*.

«Naïve en sa gaité, rieuse et point méchante».

Πάντες οἱ γνωρίσαντες αὐτὴν ἀπεκάλουν b o n n e e n f a n t· ὁ δὲ Λαμαρτῖνος δὲν ἐδίστασεν ἡμέραν τινὰ νὰ τὴν ὀνομάσῃ καὶ b o n g a r ç o n. Ὁ ποιητὴς τῶν *Μελετῶν*, ὁ μετὰ χάριτος ζωγραφήσας τὴν συνάντησιν αὐτῶν εἰς Ἰταλίαν, οὕτω πως ὁμιλεῖ περὶ τῆς πρώτης νεότητος τῆς Δελφίνης.

. . . . Ἐν τούτοις τὸ παιδίον ἀνεπτύσσετο ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν φίλων τῆς μητρός της, μεταξὺ ἄλλων τῆς κ. Σταὲλ καὶ τοῦ Σατωβριάνδου, ὑπερακοντίσασα κατά τε τὰ θέλγητρα καὶ τὰ ἄλλα προτερήματα πᾶν ὅ,τι ἡ καρδία μητρὸς εἶχεν ὀνειρευθῆ. Εἶχον διδάξει αὐτὴν νὰ αἰσθάνηται καὶ νὰ ὁμιλῇ διὰ στίχων· εἶχε τὴν εἰκόνα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὴν ἁρμονίαν ἐν τῇ ἀκοῇ, τὸ πάθος τοῦ προαισθήματος ἐν τῇ καρδίᾳ, τὴν λάμψιν ἐν τῷ πνεύματι. Αἱ στροφαὶ αὐτῆς ἐζωγράφουν, ἔψαλλον, ἔκλαιον, ἔλαμπον ὡς τὸ ποιητικὸν κελάδημα τοῦ πτηνοῦ, τοῦ προαισθανομένου παρὰ τῷ ἄνθει νεκρικῆς δι' ἀσθενοῦς φωνῆς καὶ ἐν τῷ Ἀπριλίῳ ἔτι πέμποντος τὴν τελείαν αὐτοῦ μελῳδίαν. Ἐδίδασκον αὐτὴν νὰ ἀπαγγέλλῃ τοὺς στίχους της εἰς τοὺς ὀλί-

(1) Daniel Stern (Mme A. Agoult) M e s S o u v e n i r s.

γους φίλους τῆς οἰκίας διὰ τῆς φωνῆς, τοῦ βλέμματος, καὶ τῶν χειρονομιῶν ἐκείνων, ἅτινα μεταβάλλουσι τὴν ποίησιν εἰς μαγείαν ἐπὶ τῶν χειλέων ὡραίας νεάνιδος καὶ συνενοῦσι τὸν θαυμασμὸν μετὰ τοῦ ἔρωτος (1)».

Πολλάκις ἡ Δελφίνη ἐζωγράφησεν ἑαυτὴν κατὰ τὴν πρώτην ταύτην τοῦ κάλλους αὐτῆς ἄνοιξιν καὶ κατὰ διαφόρους τρόπους εἶπε:

Mon front était si fier de sa couronne blonde
Anneaux d'or et d'argent tant de fois caressés!
Et j'avais tant d'espoir quand j'entrais dans le monde
Orgueilleuse et les yeux baissées.

Ταχέως δὲ εἶδεν ἑαυτὴν περιβαλλομένην ὑπὸ τῆς λατρείας, ἣν τὸ διπλοῦν θέλγητρον τῆς δόξης καὶ τοῦ κάλλους ἐμπνέει. Εὐθὺς ὡς ἐνεφανίζετο ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν ταῖς ἑορταῖς, ἐν ταῖς Ἀκαδημίαις, ψίθυρος θαυμασμοῦ ἠκούετο πανταχόθεν· χωρὶς δὲ νὰ ὑπερηφανεύηται διὰ τοῦτο, ᾐσθάνετο ἑαυτὴν εὐτυχῆ, καὶ τοῦτο ἐξέφρασεν ἐν μιᾷ τῶν ποιήσεών της, τῇ ἐπιγραφομένῃ : «Le bonheur d'être belle». Τοιαύτη οὖσα ἡ Δελφίνη Γαῒυ, ἐχαιρετίσθη ὡς ἄλλη Κορίννα. Ἡ ἡρωῒς τῆς κυρίας Σταὲλ ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ ἴνδαλμα πάσης ὡραίας γυναικός. Ἡ Δελφίνη ἐζήτησε νὰ ἀνταγωνισθῇ πρὸς τὴν ποιήτριαν τοῦ Καπιτωλίου, πρὸς ἣν καὶ ἀδελφικῶς πως συνεδέετο διὰ τοῦ ὀνόματός της. Ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν δέκα καὶ ἓξ ἐτῶν ἤρξατο θρηνοῦσα ἐν ὡραίοις στίχοις τὰς συμφορὰς τῆς πατρίδος της παρὰ τοὺς μεγίστους ποιητὰς τῆς ἐποχῆς, τὸν Βερανζέρον, τὸν Οὐγκώ, τὸν Λαμαρτῖνον, βραδύτερον δὲ μετὰ πολλὰς περιοδείας ἐν τῇ Εὐρώπῃ, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς μητρός της, πρὸς τελείωσιν τῆς παιδεύσεως αὐτῆς, ἐξύμνησε τὴν εὔκλειαν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας, τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν καὶ πάντα τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς ἐποχῆς. Ἐλάμβανε δὲ μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τῆς «Muse Française», τοῦ περιοδικοῦ ἐκείνου, τοῦ χρησιμεύσαντος ὡς κέντρον καὶ βῆμα τῶν νέων ποιητῶν, Β. Οὐγκώ, Al. du Vigny, Em. Dechamps καὶ λοιπῶν, οἵτινες ἠγάπων ἐκ τῶν προτέρων νὰ ἀποδίδωσι τῇ Δελφίνῃ, ὡς ἀδελφικώτατα τὴν ἀπεκάλουν, τὸ διάδημα τῆς λυρικῆς ἐλεγείας. Τῷ 1822 ἔστεψεν αὐτὴν ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, ἐν Ῥώμῃ δὲ διατρίβουσα μετὰ τῆς μητρός της, ἐν θριάμβῳ ἤχθη εἰς τὸ Καπιτώλιον, ὅπου καὶ ἐστέφθη· δικαίως ἄρα ἤκουεν ὀνομαζομένη *Μοῦσα τῆς Πατρίδος* ἢ *Δεκάτη Μοῦσα*.

Ἡ Δελφίνη Γαῒυ, χωρὶς νὰ ὑπερέχῃ εἰς οὐδὲν εἶδος, ἀπεπειράθη ἐκ διαδοχῆς πάντων τῶν εἰδῶν. «Ἡ ᾠδή, ἡ ἐλεγεία, ἡ σάτυρα, τὸ χρονικόν, ἡ μυθιστορία καὶ ἡ παροιμία ὑπῆρξαν τοσαῦται στολαί, δι' ὧν κοσμεῖται μετὰ καλαισθησίας, ἀκολουθοῦσα τὴν ἀστασίαν τῆς ἑαυτῆς φαντασίας»(2). Εἰς πάντα τὰ εἴδη ταῦτα εἶχε μεγίστην εὐχέρειαν καὶ πάντοτε ἔτυχεν ἐπικρατήσεων, ἀλλὰ καθόλου ἡ ποίησις αὐτῆς στερεῖται μεγάλης πρωτοτυπίας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται μιμουμένη τὸν Casimir Delavigne καὶ τὸν Soumet, εἶτα ἀκολουθεῖ τῇ σχολῇ τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ Musset, ἀλλὰ πάντοτε διαμένει κατωτέρα τῶν διδασκάλων αὐτῆς. Ἓν τῶν διηγηματικῶν αὐτῆς ποιημάτων, ἡ *Μαγδαληνή*, ἔμεινεν ἡμιτελές. Ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτῆς παρακαλεῖ τὸν Λαμαρτῖνον νὰ συντελέσῃ αὐτό, ἀλλ' οὗτος λέγει :

«Οἴμοι! ἡ παράκλησις ἔρχεται πολὺ βραδέως ἢ ὥστε νὰ ἐκτελεσθῇ. Ὁ χυμὸς τῶν καλῶν στίχων ἐκλείπει μετὰ τὸ ἔαρ, ὡς ὁ χυμὸς τῶν ῥόδων· ποίημα, οὗτινος ἤρξατο ἑτέρα χεὶρ καὶ ἑτέρα συνετέλεσε, δὲν θὰ ἦτο ἄλλ' ἢ πένθιμος συμφωνία δύο φωνῶν, ὧν ἡ μὲν μία ᾤχετο, ἡ δὲ ἑτέρα ἀπεσβέσθη. Τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο ποίημα θὰ συντελεσθῇ παρ' αὐτῆς ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (1).

Τὸ ὑπ' αὐτῆς προτιμώμενον ποίημα τοῦτο ἔμεινεν οὕτως ἡμιτελές, ἀλλὰ τὰ ἐκδοθέντα μέρη δὲν εἶνε τοιαῦτα, ὥστε νὰ λυπῆταί τις διὰ τοῦτο.

Τῷ 1843 ἡ κυρία Γιραρδίνου ἀπεπειράθη καὶ τῆς τραγῳδίας· ἀλλ' οὔτε ἡ *Ἰουδὶθ*, οὔτε ἡ *Κλεοπάτρα*, ἐν ᾗ ἡ ποιήτρια τολμᾷ πᾶν ὅ,τι ἐν ἀνάγκῃ ἐπιτρέπει τῇ στιχουργίᾳ τὸ νεώτερον δρᾶμα, ἐπέτυχον· ἐποίησεν ὡσαύτως καὶ δύο ἐμμέτρους κωμῳδίας: Τὴν *Σχολὴν τῶν Ἐφημεριδογράφων*, ἐν ᾗ διακωμῳδεῖ τὰ ἐκ τοῦ τύπου κακὰ μεθ' ὑπερβολῆς, ἥτις τὴν απομακρύνει τῆς ἀληθείας, καὶ τὴν παροιμίαν *Τὸ σφάλμα εἶνε τοῦ συζύγου*, ἀξιόλογον μάθημα εἰς τοὺς νεονύμφους, ἧς τὸ ἠθικὸν συμπέρασμα συνοψίζεται εἰς τὸ ἑξῆς δίστιχον :

«Retenez bien ceci, Messieurs et vous Mesdames
Ce sont les bons maris qui font les bonnes femmes.»

Ἡ λυρικὴ ποίησις τῆς κυρίας Γιραρδίνου εἶνε μακρὰ καὶ οὐχὶ ἄνευ κόπου διεξέρχεταί τις αὐτήν· ἐν πολλοῖς μάλιστα μετ' ἀπορίας δύναταί τις νὰ ἐρωτήσῃ πῶς ἠξιώθη τῶν θριάμβων τοῦ Καπιτωλίου καὶ τοῦ Πανθέου. Ἡ Δελφίνη στερεῖται τῆς μαγείας ἐκείνης τοῦ ὕφους, τῆς δυνάμεως τῆς ἐκφράσεως, ἥτις χαρακτηρίζει τοὺς μεγάλους καὶ ἀληθεῖς ποιητάς· ἡ ποίησις αὐτῆς στερεῖται φυσικῆς χάριτος, ἀποπνέει, ὡς εἶπεν ὁ Λαμαρτῖνος, καθ' ὑπερβολὴν τὸν ἀέρα τῶν αἰθουσῶν, καὶ ὁ ἀὴρ τῶν αἰθουσῶν ἔχει πολὺ τὸ περίτεχνον καὶ εἶνε πολὺ συγκεκραμένος ἢ ὥστε νὰ παράσχῃ εἰς τὴν ποίησιν τὸν ζωηρὸν ἐκεῖνον χρωματισμόν, τὸν ἀναγκαῖον εἰς τὸν χαρακτῆρα ἐξόχου πνεύματος. Ἡ κυρία Γιραρδίνου ἀναλύει μετ' εὐλαβείας αἴσθημά τι ἢ χαρακτῆρα ἢ πάθος, συγκινεῖ διὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ δὲν φέρει ποτὲ εἰς ἐνθουσιασμόν· ἐλλείπει ἀπ' αὐτῆς ἡ θεία πνοή. Οἱ στίχοι αὐτῆς εἶνε εὐγενεῖς τὴν μορφήν, ἁρμονικοὶ ῥέοντες, ἀλλὰ καταβαρύνουσιν αὐτοὺς μακραὶ ἀναπτύξεις, ἀτελεύτητοι συζητήσεις, αἵτινες θὰ καθίστων αὐτοὺς λίαν μονοτόνους, ἂν εὐτυχής τις ἰδέα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ῥιπτομένη δὲν ἐζωογόνει αὐτούς. Ἐνιαχοῦ δὲ ἀπαντῶσι καὶ περιφράσεις, ἄξιαι τῶν *Κομψευομένων*. Ἐν τῷ ποιήματι, φέρ' εἰπεῖν, *Ἔρανος ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων* λέγει :

«De ce réseau tissu par une blanche main
Où l'on voit s'enlacer et la perle et la soie
De ce réseau d'azur daigne entr'ouvrir l'accier.»

Δι' ὧν ἁπλῶς θέλει νὰ εἴπῃ : *ἄνοιξον τὸ βαλάντιόν σου*.

Αἱ ποιήσεις τῆς κυρίας Γιραρδίνου χρήζουσιν ἰδίας μελέτης, εἰς ἣν δὲν ἐπαρκεῖ τὸν στενὸν τοῦ χώρου· δι' ὃ ἐνταῦθα σημειοῦμεν μόνον τὰς προεξεχούσας ἐπὶ χάριτι καὶ λεπτότητι αἰσθήματος. Τὴν *Οὐρίκα*, συγκινητικωτάτην ἐλεγείαν, ἀρχομένην ἀπὸ μεμψιμοιρίας πρὸς τὸν Ἔρωτα καὶ τελευτῶσαν εἰς αἴσθημα χριστιανικῆς πίστεως, καὶ τὰς ἐπιγραφομένας: *Ἡ εὐτυχία νὰ εἶνέ τις ὡραία*, *Ἡ Κορίννα ἀγαπωμένη*, ἐν ᾗ διὰ τῶν χειλέων τῆς ἡρωΐδος αὐτῆς κηρύσσει τὸν ἔρωτα κρείττονα καὶ ποθεινότερον εἰς τὴν γυναῖκα τῆς φιλολογικῆς δόξης, ἡ *Νύξ*, τρυφερὸν παράπονον ψυχῆς ἀλγούσης ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός (1), *Δὲν ἀγαπῶ πλέον*, τελεία ἀνάλυσις τοῦ πολλαπλοῦ ἐκείνου αἰσθήματος, ὅπερ καταλαμβάνει τὴν ψυχὴν ἐν τῇ ἀναμνήσει σβεσθέντος ἔρωτος. Ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς ποιήσεσιν αὐτῆς, ἀκουσίως ἴσως, ἡ ποιήτρια διηγεῖται τὰ ἴδια αὐτῆς αἰσθήματα μετὰ μελαγχολώσης ψυχῆς· ἀτυχῶς ὅμως τὸ ἄλγος τῶν θελκτικῶν τούτων ποιήσεων ὁμοιάζει μᾶλλον πρὸς ἀθυμίαν, ἢ πρὸς τὸ γλυκὺ αἴσθημα τῆς μελαγχολίας.

Τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ἐνέπνευσε πολλάκις τὴν κυρίαν Γιραρδίνου, οὐδὲ τὸ εἶδος τῶν ᾀσμάτων, τῶν Romances γαλλιστὶ καλουμένων, ἔμεινεν ἀλλότριον αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν καλλίστων ποιήσεων τοῦ εἴδους τούτου συναριθμοῦνται καὶ αἱ στροφαὶ αὐτῆς αἱ φέρουσαι ἐπιγραφὴν Il m'aimait tant.

Ἡ Δελφίνη τῷ 1832 ἐγένετο σύζυγος τοῦ Em. de Girardin, κατὰ δύο ἔτη νεωτέρου αὐτῆς, ἀνδρὸς τὰ μάλιστα διακριθέντος ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ, δημιουργοῦ τοῦ περιοδικοῦ Musée de Famille καὶ ἱδρυτοῦ τῷ 1836 τῆς ἐφημερίδος Presse. Γενομένη κυρία Γιραρδίνου, ἡ Δελφίνη μετέβαλε τρόπον καὶ εὗρε τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἰδιοφυΐαν ἐν τῷ κοσμικῷ μυθιστορήματι, μεστῷ εἰρωνείας καὶ παραδοξολογιῶν, σπινθηροβολούσης κακεντρεχείας καὶ λεπτοτάτων παρατηρήσεων. Διὰ τοῦτο ἡ πεζογράφος ἐπέζησε τῇ ποιητρίᾳ. Ἡ *Ἰουδίθ*, ἡ *Κλεοπάτρα*, ἡ *Ναπολίνη* διατελοῦσιν ἤδη ἐν λήθῃ, ἀλλ' εὐαρεστεῖ ἀκόμη ἡ ἀνάγνωσις τῆς εὐφυοῦς ἀλληλογραφίας τοῦ ὑποκόμητος de Launay. Τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῶν χρονικῶν, ὅπερ ἐπενόησεν ἡ κυρία Γιραρδίνου τῷ 1836 χάριν τῶν πολυασχόλων πολιτικῶν, κατεχώριζεν ἐν ἐπιφυλλίδι, ἐν τῷ ἑβδομαδιαίῳ *Τύπῳ*, οὗτινος ἡ ἐπιτυχία κατὰ πολὺ ὀφείλεται εἰς ταῦτα.—Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν *Χρονικῶν* ἐγένετο ἀσπαστὸν παρὰ πᾶσι καὶ πολλοὶ ἐμιμήθησαν αὐτήν, ἀλλ' οὐδεὶς τὴν ὑπερέβαλεν. Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της, ἡ κυρία Γιραρδίνου ἠδύνατο τὰ πάντα νὰ παρατηρῇ, ἡ δὲ ζωηρότης καὶ ἡ λεπτότης τοῦ πνεύματός της ἦσαν λίαν ἁρμόδια πρὸς ἐξεικόνισιν τῶν μεγάλων αἰθουσῶν:

«Ἱπποδρομίαι, κυνηγέσιον, νέος τις συρμός, πρᾶγμά τι εὐτελές, ταῦτα ἦσαν τὰ ἀπασχολοῦντα αὐτὴν καὶ αἱ συνήθεις αὐτῆς θρίαμβοι. Εἰσέρχεται εἰς τὸ ὑποκείμενον, ὅπερ πραγματεύεται, ὡς εἰς αἴθουσαν ἔχουσαν ἐκ τῶν προτέρων ἀπόφασιν νὰ ἦνε φαιδρά, ἀπέραντος, κοσμητική, ὅπερ καὶ κατορθοῖ (2)».

Ἡ κυρία Γιραρδίνου ὁμιλεῖ περὶ μυρίων πραγμάτων, ἀλλὰ κυρίως περὶ τοῦ κόσμου, τοῦ κόσμου ἐκείνου, τοῦ ἀγνώστου τοῖς πολλοῖς, μετὰ πνεύματος πολλάκις δηκτικοῦ. Ὁ Pontmartin (1) σατυρίζει σχεδὸν τὴν τάσιν ταύτην τῆς κυρίας Γιραρδίνου, λέγων ὅτι πρὸς τοῦτο αὐτὴ ἐκινεῖτο, ἵνα ἐπιδείξῃ ὅτι ἐγνώριζε καὶ ἐφοίτα εἰς τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν, πᾶσαι δὲ αἱ κακεντρεχεῖς αὐτῆς ἀστειότητες εἶχον αἴτιον τὴν ἄρνησιν δύο ἢ τριῶν εὐγενῶν δεσποινῶν, παρ' αἷς δὲν ἦτο δεκτή. Ἡ κ. Γιραρδίνου δὲν ἦτο ἴσως ἀπηλλαγμένη τῶν μικρῶν γυναικείων θυμῶν, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον ἡ αὐστηρὰ κρίσις τοῦ κ. Pontmartin περιέχει ἀλήθειάν τινα· ὅ,τι γνωρίζομεν εἶνε ὅτι μέχρι τοῦ 1848 ἡ εὐφυὴς χρονογράφος ἐξηκολούθει τέρπουσα τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς, ἐκ δὲ τῶν ἔργων της δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ὅτι, ἂν τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἦτο ζωηρόν, ἡ καρδία της εἶνε γενναία. Γνωρίζει, ἐν τυχούσῃ εὐκαιρίᾳ, νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς γυναικὸς καὶ ἐκφράζῃ τὰς ἠθικὰς αὐτῆς ἰδέας μετὰ μεγίστης λεπτότητος. Λυπούμεθα ὅτι ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα τινὰς τῶν ὡραίων τούτων σελίδων, αἵτινες εἶνε λαμπρὸν μάθημα εἰς πᾶσαν γυναῖκα. Ἐνίοτε ἅπτεται καὶ φιλολογικῶν θεμάτων, ἐπιφέρουσα εὐστόχους κρίσεις μετὰ μεγίστης ἐπιφυλάξεως. Ἡ γλῶσσα τῶν *Παρισινῶν Ἐπιστολῶν* εἶνε καθαρὰ καὶ ἀκριβής, ζωηροτάτη δέ, ὅτε ἡ εὐφυὴς ἐπιστολογράφος ἀφίνεται εἰς τὸν οἶστρον τῆς παραφόρου αὐτῆς εὐθυμίας. Ὁμαλωτέρα καὶ γλυκυτέρα εἶνε ἐν τοῖς μυθιστορήμασι καὶ διηγήσεσιν αὐτῆς, ἐν τῷ *Μαρκησίῳ* de Pontanges, τῇ *Μαργαρίτᾳ*, τῇ *Ῥάβδῳ τοῦ κ. Βαλζὰκ* καὶ τοῖς *Διηγήμασι γεροντοκόρης πρὸς τοὺς ἀνεψιούς της*. Ἐν τοῖς μυθιστορήμασιν αὐτοῖς εὑρίσκει τις τὸ αὐτὸ πνεῦμα, εἰκόνας, σκηνὰς τῆς κοινωνίας, λεπτὰς παρατηρήσεις, μεγάλην τοῦ κόσμου γνῶσιν καὶ τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας. Ἡ Κα Γιραρδίνου μετὰ τοῦ Xavier de Maistre, τοῦ Gerard de Nerval, τοῦ Arsène Houssaye, τοῦ Alf. Carr καὶ τινων ἄλλων ἐκπροσωπεῖ τὸ λεγόμενον φαντασιῶδες μυθιστόρημα, ὅπερ εἷς καὶ μόνος νόμος διέπει, ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ νὰ ἦνε εὐφυὴς καὶ ἀξιαγάπητος· τὰ πάντα τῷ ἐπιτρέπονται, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἐξέρχηται τῶν ὁρίων, ἅτινα διαγράφει τὸ λεπτὸν τοῦ καλοῦ αἴσθημα. Ἐκ πάντων τῶν μυθιστορημάτων τῆς Κας Γιραρδίνου τὸ ἐπιγραφόμενον Lorgnon περιλαμβάνει πάσας τὰς ἰδιότητας τῆς συγγραφέως. Ἡ *Μαργαρίτα ἢ οἱ δύο Ἔρωτες*, ἧς ὡραίαν μετάφρασιν παρέχει ἡ «Ἑβδομάς», εἶνε ἡ ἱστορία ἀσθενοῦς ὑπάρξεως, βορᾶς δύο ἐρώτων παρὰ τὰς πολλαπλᾶς δὲ διακοπὰς τῆς διηγήσεως καὶ τὴν πως πένθιμον λύσιν, εἶνε, ἂν οὐχὶ ἀριστούργημα ψυχολογίας, ὡς κριτικοί τινες ἀπεκάλεσαν, λεπτοτάτη ὅμως ἀνάλυσις τῆς γυναικείας καρδίας, τερπνὸν ἀνάγνωσμα, συγκινητικωτάτη ἱστορία. Διὰ τῆς *Ῥάβδου τοῦ κ. Βαλζὰκ* καὶ τῶν *Διηγήσεων τῆς Γεροντοκόρης* ἡ Κα Γιραρδίνου ἐπανέρχεται εἰς τὰς εὐθύμους αὐτῆς διαθέσεις, πολλάκις δὲ μετ' ἀπορίας εὑρίσκει τις εἰς τὴν συνήθως ἐπιφυλακτικὴν ταύτην συγγραφέα ὕφος ὀλίγον ἐλευθέριον. Τὰ μυθιστορήματα καὶ διηγήματα αὐτῆς ἔχουσι λεπτὴν γυναικείαν χάριν καὶ πάντοτε ἀναγινώσκονται εὐχαρίστως, ἀλλὰ τούτων προτιμᾷ τις τὰς εὐφυεῖς ἐπιστολὰς τοῦ ὑποκόμητος Launay. Μετὰ τοῦ Mery καὶ τοῦ Th. Gautier συνεξέδωκεν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Irène de Châteaundun μυθιστόρημά τι, ἐπιγραφόμενον «Le Croix de Verny», ἐν ᾧ ἀνθαμιλλᾶται πρὸς τοὺς ἐπιφανεῖς τούτους διηγηματογράφους. Ἡ κυρία Γιραρδίνου ἐποίησε χάριν τοῦ θεάτρου καὶ ἐν πεζῷ λόγῳ δράματα. Αἱ κωμῳδίαι ἡ *Λαίδυ Ταρτούφου*, ἡ *Χαρὰ ἐμποιεῖ φόβον* καὶ ὁ *Πῖλος τοῦ ὡρολογοποιοῦ*, ἐπισφραγίζουσαι τὸ δραματολόγιόν της, ἓν τῶν πλουσιωτάτων καὶ ποικιλωτάτων τοῦ συγχρόνου γαλλικοῦ θεάτρου, ἀπέδειξαν ὅτι ἡ συγγραφεὺς κατεῖχεν εἰς μείζονα βαθμὸν τὸ δῶρον τῶν γελώτων ἢ τὸ τῶν δακρύων. Ἡ κυρία Γιραρδίνου θεωρεῖται ὡς ἡ πρώτη γυνή, ἥτις ἐν χρονολογικῇ τάξει ἐν τοῖς γράμμασι κατέχει τὸν γαλατικὸν γέλωτα καὶ προσεγγίζει διὰ τοῦτο τῷ Μολιέρῳ. Καθόλου ἡ γλῶσσα αὐτῆς εἶνε εὐγενὴς καὶ διαυγὴς καὶ, ὡς λέγει ὁ Paulin, «ἰδιόρρυθμος, οὐδενὸς δυναμένου νὰ ἀντιποιηθῇ αὐτῆς.»

Ἡ κυρία Γιραρδίνου δὲν ἀνῆκε μὲν εἰς οὐδεμίαν πολιτικὴν φατρίαν, ἀλλ' οὐδέποτε ἠγάπησε τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἰουλίου. Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἦνε ὡραιότερον κυβερνήσεως δημοκρατικῆς, ὑπομιμνησκούσης ἀρχαῖον πολίτευμα. Ἡ δημοκρατία ἦτο αὐτῇ ἡ ποίησις τῶν γεγονότων. Ὅτε δὲ ὁ σύζυγός της, ὁ ἀτιμωρητὶ πολεμήσας πρὸς τὴν πρώτην κυβέρνησιν τῶν δημοκρατικῶν, ἐφυλακίσθη ἐπὶ τῆς δευτέρας αὐτῶν κυβερνήσεως, ἀνέπτυξεν ὑψηλὰ αἰσθήματα ἀφοσιώσεως καὶ τρυφερότητος, καὶ μετεχειρίσθη τὰ πάντα, παρακλήσεις, δάκρυα, ἀπειλάς, εὐφράδειαν, ὅπως τύχῃ ἢ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ συζύγου της, ἢ τῆς κοινῆς καθείρξεως.

Ὅτε δὲ ὁ καιρὸς τῶν εὐτυχῶν ἡμερῶν παρῆλθεν, ἡ αἴθουσα αὐτῆς, ἡ ἄλλοτε πλήθουσα ἀνθρώπων, μετεβλήθη εἰς ἐργαστήριον καλλιτέχνιδος, ἐν ᾧ εἰργάζετο οὐχὶ πλέον χάριν τῆς δόξης, ἀλλὰ χάριν τῆς καθ' ἡμέραν χρείας. Ὁ ἐπισκεπτόμενος αὐτὴν τὴν εὕρισκε πάντοτε μόνην, κρατοῦσαν ἀνὰ χεῖρας τὸν κάλαμον, ἢ μελετῶσαν τὸν Βαλζάκ, τὸν ἀνεξάντλητον τοῦτον καὶ μέγαν παρατηρητὴν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, παρ' οὗ τὸ φύσει ἐρευνητικὸν αὐτῆς πνεῦμα οὐκ ὀλίγον ὠφελεῖτο. Ἀλλ', ἂν ἡ ψυχὴ αὐτῆς διετήρησε πάντοτε τὴν εὐρωστίαν τῆς νεότητος, καὶ μετ' ἀνδρικοῦ θάρρους ὑπέστη πάσας τὰς περιπετείας τῆς ἐπαναστατικῆς ἐποχῆς, τὸ σαρκίον ὅμως κατεβλήθη ὑπὸ τῶν διαφόρων κλονισμῶν. Ὁ Λαμαρτῖνος, ὅστις συνεχῶς ἐπεσκέπτετο αὐτήν, λέγει ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ὡμοίαζεν, ἕνεκα τοῦ σοβαροῦ χαρακτῆρος ὃν εἶχε λάβει, πρὸς τὴν Νιόβην, τὴν εἰκόνα ἐκείνην τοῦ μητρικοῦ ἄλγους.

Ἡ κυρία Γιραρδίνου, μαστιζομένη ὑπὸ ὑπούλου στηθικῆς νόσου, ἀπέθανε τῇ 29 Ἰουνίου 1854, διατηρήσασα μέχρι τέλους τὴν ἀγγελικὴν αὐτῆς καλλονήν, ἀγαθότητα καὶ γενναιοφροσύνην. Ὁ θάνατός της ἐθρηνήθη παρὰ πάντων ὡς κοινὴ συμφορά. Κατὰ τὴν ἐπαύριον τῆς ταφῆς ὁ Th. Gautier ἀφιέρωσεν αὐτῇ τοὺς ἑξῆς τρυφεροὺς καὶ μελαγχολικοὺς στίχους, ἀξίους τῆς πολυκλαύστου γυναικός, ἥτις καθ' ἅπαντα αὐτῆς τὸν βίον ἐδέχθη παρὰ πάντων τῶν μεγίστων συγγραφέων θυμιάματα βασιλίσσης.

«. . . . Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τοῦ βίου της ἡ καλλονὴ τῆς κ. Γιραρδίνου ἔλαβε χαρακτῆρα μεγαλείου καὶ ἀνεκφράστου μελαγχολίας. Οἱ χαρακτῆρες αὐτῆς οἱ λαβόντες ἰδεώδη τύπον, ἡ διαφανὴς ὠχρότης, τὸ χαλαρὸν τῶν στάσεών της δὲν ἐξεδήλουν τὴν ἐντὸς βόσκουσαν νόσον . . . . Ἡ Γεωργία Σάνδη, ἣν εἰλικρινῶς ἐθαύμαζεν, ἔβλεπεν αὐτὴν συνεχῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, καὶ ἐνῷ ἡ Γεωργία ἐκάπνιζε τὸ σιγαρέττον της ἀκίνητος καὶ ὀνειροπόλος ὡς Σφίγξ, ἡ Δελφίνη, λησμονοῦσα ἢ κρύπτουσα τὸ ἄλγος της, ἐγίνωσκεν ἀκόμη νὰ ἀπευθύνῃ αὐτῇ εὐφυεῖς κολακείας, λέξεις θελκτικάς, πλήρεις καρδίας καὶ πνεύματος».—«Καίπερ δὲ τρυφερώτατα ἀφωσιωμένη εἰς τὸν σύζυγόν της, ᾧ τῶν ἀγώνων συμμετέσχε, καίπερ γνωρίσασα δόξαν, ἐπιτυχίας, πλοῦτη, πᾶν ὅ,τι καθιστᾷ ἀγαπητὴν τὴν ζωήν, καὶ ὑπὸ τοσούτων ἀληθῶν καὶ πιστῶν φίλων περικυκλωθῇ, ἐφαίνετο κρυφίως ὅτι ἠγάπα τὸν θάνατον. Οἱ παρόντες καιροὶ δὲν ἤρεσκον αὐτῇ πλέον· εὕρισκεν ὅτι τὸ φρόνημα τῶν ψυχῶν ἐταπεινοῦτο καὶ ἤδη ἐζήτει νὰ προαισθάνηται ἄλλην ζωήν· ὡς ὁ Λεοπάρδης, ὁ Ἰταλὸς ποιητὴς εἰς ὃν Al. Musset ἀπηύθυνε τόσον ὡραίους στίχους, ἐφαίνετο ὀνειροπολοῦσα «τὸ θέλγητρον τοῦ θανάτου». Ὅτε δὲ τὸ πένθιμον αὐτοῦ φάσμα ἦλθε νὰ τὴν παραλάβῃ, αὐτὴ ἦτο ἤδη ἑτοίμη».

Ὁ Λαμαρτῖνος, ὁ Sainte-Beuve, ὁ Jules Janin καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἔγραψαν μετ' ἀληθοῦς αἰσθήματος ἀγάπης καὶ θαυμασμοῦ περὶ τῆς Κας Γιραρδίνου, πρὸς ἣν ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει ἰδιαιτέραν χάριν διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν συμπάθειάν της. Ἡ Κα Γιραρδίνου ἀπέθανεν ἄτεκνος, καὶ τοῦτο ὑπῆρξεν ἴσως ὁ κρύφιος αὐτῆς πόνος, ὃν ἐν χαριεστάτοις στίχοις μετ' ἄλγους ἐκφράζει. Ἡ διαθήκη αὐτῆς περιεῖχε τὰς λέξεις ταύτας:

«Ἐπὶ τοῦ τάφου μου, ἀντὶ παντὸς ἄλλου κόσμου, ἂς τεθῇ μόνος ὁ Σταυρός.»

Ὁ Σταυρὸς οὗτος, ὃν ὕμνησεν ἐν τῇ *Μαγδαληνῇ*, ὑπῆρξε τὸ ὕστατον στήριγμα τῆς εὐγενοῦς ἐκείνης ψυχῆς καὶ ἐδέχθη τοὺς τελευταίους αὐτῆς στεναγμούς.

Ὑπεράνω τοῦ θιάσου τῶν ἐκλεκτῶν ἐκείνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, οἵτινες τὴν περικύκλουν καταθελγόμενοι ἐκ τῶν χαρίτων τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καλλονῆς αὐτῆς, προεξέχει ὡς λαμπρὸν κόσμημα τὸ ὄνομά της, ἀλλ' εἰ καὶ κατέχει τοιαύτην διαπρεπῆ θέσιν μεταξὺ τῶν τερπνῶν καὶ τῶν ἐπαγωγῶν συγγραφέων, ἡ γυνὴ ἐν τῇ κυρίᾳ Γιραρδίνου ὑπῆρξεν ἀνωτέρα τῆς συγγραφέως.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ ΖΑΡΚΟΥ

ΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ

«Ἐφημερίς τις ἐκ τῶν μεγαλοσχήμων ἀγγέλλει τὴν ἀνακάλυψιν γιγαντιαίας σαρκοφάγου, ἐν ᾗ ἀνεπαύετο, ἀπὸ τετρακισχιλίων ἐτῶν καὶ πλέον, τὸ σῶμα ἑνὸς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Γιγάντων κατῴκουν μέρη τινὰ τοῦ κόσμου, πολὺ πρὸ τῆς χαλκίνης καὶ σιδηρᾶς ἐποχῆς, καὶ οἵτινες ἐξυμνήθησαν ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ τῆς ἱστορίας. Ἀλλ' ὁ συντά-

(1) Lamartine Cours de Littérature. Entret. 2e,

(2) Gustave Merlet,—Portraits d'hier et d'aujourd'huis.

(1) Lamartine Cours de Littérature Entret. 4me.

(1) Τὸ ποίημα τοῦτο μετεφράσθη τῇ παρακλήσει μου ἐμμέτρως ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ.

(2) Sainte Beuve, Causeries, 3me vol.

(1) Les Jeudis de Mme Charbonneau σελ. 87.

κτης, ὑπὸ ἁγίας καταλαμβανόμενος ὀργῆς κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ μας — ἄνευ τοῦ ὁποίου ὅμως οὐδὲ ἐκδότην, οὐδὲ ἀναγνώστας θὰ εὕρισκε — μέμφεται τὴν νόθευσιν τῆς φυλῆς μας, ἐπιποθῶν τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἡ γῆ ἔτρεφεν ἀνθρώπους ὀκτὼ καὶ δέκα ποδῶν, οἵτινες μετέβαινον γυμνοὶ καὶ σκιρτῶντες εἰς τὰς ἐξοχὰς ὡπλισμένοι διὰ κορμοῦ δένδρου εἰς σχῆμα ῥοπάλου.» Τοιοῦτοι γίγαντες, προσθέτει, ἔπνιγον διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς λέοντας, καὶ ἀνήγειρον τεράστια βάρη· τὰ δὲ Κυκλώπεια μνημεῖα, περὶ ὧν ἀναφέρουσιν οἱ περιηγηταί, μαρτυροῦσι ὑπὲρ τῆς ὑπερανθρώπου ἰσχύος τῶν ἐργατῶν τῶν ἀνεγειράντων αὐτὰ διὰ μόνων τῶν βραχιόνων των καὶ ἄνευ τῆς βοηθείας οὐδενὸς μηχανήματος. Ὅπως ἐξηγηθῇ ὁ εἰλικρινὴς ἐνθουσιασμός του διὰ τὰ κατορθώματα ταῦτα, ἅτινα τὴν σήμερον εἶνε τὸ μονοπώλιον τῶν εἰς τὰς πανηγύρεις περιφερομένων Ἡρακλέων, καὶ ὁ θαυμασμός του πρὸς τὰ ἀναστήματα, ἅτινα κέκτηνται προνομιακῶς οἱ ἀρχιτυμπανισταί, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ γράψας τὰς γραμμὰς ταύτας θὰ εἶνε καχεκτικός τις νάνος.

Βεβαίως τὸ φυσικὸν ὕψος ἔχει τὰ θέλγητρά του, εἶνε δὲ καὶ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ὡραῖον. Ἀλλ' ἡ εὐτυχία τοῦ βίου δὲν ἔγκειται εἰς τὸ νὰ δύναται νὰ ἀνάπτῃ τὸ σιγάρον του ἀπὸ τοὺς φανοὺς τῶν ὁδῶν καὶ νὰ ἐγείρῃ ὑπέρογκα βάρη ἐπὶ τοῦ τεταμένου βραχίονός του. Ὁ πολιτισμός, τὸν ὁποῖον ὁ συνάδελφος τόσον σφοδρῶς κατηγορεῖ, παρήγαγε θαύματα πολλῷ μεγαλείτερα ἢ ἡ βαρβαρότης.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲν πνίγομεν πλέον τοὺς λέοντας· μήπως ὅμως δὲν τοὺς ἐξολοθρεύομεν ἐξ ἀποστάσεως χιλίων μέτρων δι' ὡραίων τρομερῶν ἀθυρμάτων; Δὲν ἐγείρομεν πλέον ὑπερόγκους λίθους, ἀνεγείρομεν ὅμως ὄρη ἐκ μαρμάρου καὶ πορφυρίτου, ἐπιμελῶς λελαξευμένα, οἷα ὁ Ἅγιος Πέτρος τῆς Ῥώμης, τὸ Πάνθεον κτλ. Δὲν ἔχομεν σήμερον οἴμοι! τὰ σκέλη τοῦ Κολοσσοῦ τῆς Ῥόδου, τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ ἀνθρωποβόρου ἐκείνου τέρατος, τοῦ φέροντος ὑποδήματα μεγέθους ἑπτὰ λευγῶν, ἀλλ' ἡ φωνὴ καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ λογισμοί μας διατρέχουσιν ἀκόπως τὰς ἠπείρους καὶ τὰς θαλάσσας. Ἐὰν ὁ πάλαι ἄνθρωπος ἐδάμαζε τὰ ἄγρια θηρία, ἡμεῖς δαμάζομεν τὰ στοιχεῖα, κλείομεν τὸν κεραυνὸν εἰς βαυκάλεις, ἀναγκάζομεν τὸν ἥλιον νὰ ζωγραφῇ, τοὺς ἀνέμους νὰ μᾶς ὁδηγῶσι, τοὺς ποταμοὺς ν' ἀλέθωσι τὸν ἡμερήσιον ἄρτον μας· ὅσῳ δὲ ὀξεῖα καὶ ἂν ἦτο ἡ ὅρασις τῶν γιγάντων, οὐδέποτε τοῖς ἐπιτρέπει, ὡς εἰς τοὺς ἀστρονόμους μας, νὰ καταμετρήσωσι τὴν ἀπόστασιν καὶ τὰς διαστάσεις τῶν ἀστέρων, νὰ διερευνήσωσι τὰ μετέωρα, νὰ προΐδωσι τέλος πρὸ [illegible] καὶ πλέον τὴν ἀκριβῆ στιγμὴν ὁλικῆς ἐκλείψεως, τὴν ἐπιστροφὴν κομήτου, ἢ τὴν διάβασιν τῆς Ἀφροδίτης. Ἀλλὰ πολλὰ ἄλλα τερπνότατα πράγματα ἀπαρέσκουσιν εἰς τὸν λόγιον τοῦτον ἐφημεριδογράφον, τὸν θαυμαστὴν τῶν γιγάντων.

Εἴσθε ἐν πρώτοις βέβαιος, κύριε καὶ συνάδελφε, ὅτι οἱ γίγαντες κατῴκησαν χώρας τῆς σφαίρας ἡμῶν, πρὸ τῆς χαλκίνης καὶ σιδηρᾶς ἐποχῆς;» Θὰ μοὶ ἀποκριθῆτε διὰ τῆς Μυθολογίας. Ἐμπρός.

Μετὰ τὸν Πολύφημον, θὰ ἀναφέρητε τὸν Πλίνιον, ὅστις ὁμιλεῖ περί τινος οἰκογενείας ἀνθρώπων, ὧν τὸ ἀνάστημα ὑπερέβαινε τοὺς δέκα πόδας· θὰ μνημονεύσητε τοῦ Gabarra, κολοσσοῦ ὀκτὼ ποδῶν καὶ ἓξ δακτύλων, ὅστις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου μετηνέχθη ἐξ Ἀραβίας εἰς Ῥώμην, καὶ οὗτινος τὴν ἐν τῇ πόλει τῶν Καισάρων παρουσίαν πολλοὶ ἱστορικοὶ ἀναφέρουσιν. Θὰ ἐπικαλεσθῆτε τὰ κακῶς ἑρμηνευθέντα βιβλικὰ κείμενα καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, τοῦ μνημονεύοντος τὴν παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Ἰτύκης ἀνακάλυψιν ὀδόντος, ἔχοντος ὄγκον δύο πυγμῶν....

Ἴσως, ἐὰν αἱ γνώσεις σας ἦνε εὐρύτεραι, θὰ ἀναμνησθῆτε τῆς ἐπιγονατίδος ἐκείνης τοῦ Αἴαντος, ἣν ἀνεκάλυψαν οἱ Ἕλληνες ἔν τινι τάφῳ τοῦ Ἰλίου, καὶ ἥτις ἐζύγιζε, καθὰ λέγουσι, τέσσαρας λίτρας καὶ ἑπτὰ δραχμάς. Ἴσως δὲ θὰ μοὶ παραθέσητε γνώμας ἀκαδημαϊκῶν, καὶ θὰ μὲ κατασυντρίψητε ὑπὸ τοὺς χρονολογικοὺς πίνακας τοῦ Ἐνρίωνος, ὅστις ἐν ἔτει 1718 ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

«Ὁ Ἀδὰμ εἶχεν ὕψος 123 ποδῶν καὶ 9 δακτύλων· ἡ Εὔα μόνον 118 ποδῶν, 9 δακτύλων καὶ 9 γραμμῶν.» (Βλέπετε πόσον ἀκριβολόγος ἦτο ὁ Ἐνρίων· οὐδὲ τὰς 9 γραμμὰς δὲν ἐλησμόνησε). Προσθέτει δὲ ὁ μέγας ἀνήρ:

«Ἀπὸ τῆς δημιουργίας τὸ ἀνθρώπινον ἀνάστημα οὐκ ἐπαύσατο μειούμενον. Ὁ Νῶε ἦτο κατὰ 20 πόδας βραχύτερος τοῦ Ἀδάμ· ὁ Ἀβραὰμ εἶχε ὕψος 87 ἕως 88 ποδῶν· ὁ Μωϋσῆς 13 ποδῶν· ὁ Ἡρακλῆς 10· ὁ Ἀλέξανδρος 6· (καὶ τὸν ἀπεκάλεσαν Μέγαν!) ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ βραχύτερον τῶν 5.» Ἀκολουθῶν δέ τις τὴν σειρὰν ταύτην μέχρι σήμερον, θὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ στρατηγοῦ Tom Pouce.

Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἶνε παιδαριώδη. Σᾶς ἐκτιμῶ δὲ ἀρκετά, κύριε, ὅπως μὴ πιστεύσω, ὅτι συμμερίζεσθε τὴν γνώμην τοῦ περιφανοῦς καὶ ἀφελοῦς ἀκαδημαϊκοῦ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ὡς πρὸς τὸ ἀνάστημα τῶν προγόνων μας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Τευτόβοχον καὶ τὸν προκατακλυσμιαῖον ἄνθρωπον, γνωρίζετε, ὡς κ' ἐγώ, ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἦτο μαμμούθ, ὁ δὲ δεύτερος σαλαμάνδρα· ἐὰν δὲ σπουδαῖοι δόκτορες, ὅτε ἀκόμη ἡ παλαιοντολογία εὑρίσκετο ἐν τοῖς σπαργάνοις, ἔδωκαν τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἑρπετόν, ὁ πολὺς Cuvier διέψευσε πάσας τὰς κενολογίας ταύτας.

Ἠδυνάμην, ἐπὶ πλέον, νὰ ὑποστηρίξω τὰ ἐναντία, διατεινόμενος ὅτι οἱ νῦν ἄνθρωποι εἶνε ἰσχυρότεροι καὶ μεγαλείτεροι τῶν παλαιῶν. Τὴν Μυθολογίαν καὶ τὴν Ἱστορίαν ἀνὰ χεῖρας κρατῶν, θ' ἀντιπαραθέσω πρὸς τοὺς γίγαντας τὰς ζώσας ἀντιθέσεις των, τοὺς νάνους. Θ' ἀναφέρω τοὺς Πυγμαίους, τοὺς Μυρμηδόνας, τὸν Αἴσωπον, ἢ τὸν φιλόσοφον ἐκεῖνον, περὶ οὗ πολλοὶ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἀναφέρουσιν, ὅτι δὲν ἦτο μεγαλείτερος πέρδικος. Μήπως ὁ Ἱπποκράτης δὲν ἀφηγεῖται κάπου, ὅτι εἷς τῶν συγχρόνων του ποιητῶν ἦτο τόσον μικρός, ὥστε τῷ προσέδενον μολυβδίνην σφαῖραν, ὅπως μὴ τὸν παρασύρῃ ὁ ἄνεμος; Τί γίγας ὅμως θὰ ἦτο οὗτος, συγκρινόμενος πρὸς τὸν ἄλλον ἐκεῖνον ποιητήν, περὶ οὗ ἀναφέρει ὁ Ἀθήναιος, ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ τὸν ἴδῃ τις μὲ γυμνὸν ὀφθαλμὸν (τῶν μεγεθυντικῶν ὑέλων ἀγνώστων οὐσῶν τότε).

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύωμεν εἰς τὴν ὕπαρξιν τῶν νάνων καὶ τῶν κολοσσῶν. Μοναδικὰ γεγονότα, ἅτινα δύναταί τις νὰ εὕρῃ ἐν πλείστοις ἀρχαίοις βιβλίοις, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ φύσις ἐν παντὶ καιρῷ παρήγαγε τέρατα. Ὁ Πολύφημος καὶ ὁ ἀντίπους αὐτοῦ ὁ Ἀρίσταρτος ἦσαν τέρατα . . . Τὰ φαινόμενα ταῦτα ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των· εἰδικὸς κλάδος τῆς ἐπιστήμης, ἡ Τερατολογία, πραγματεύεται περὶ αὐτῶν· εἰς ταύτην δὲ παραπέμπω τὸν συνάδελφόν μου, τὸν πιστεύοντα εἰς τὴν ὕπαρξιν τῶν γιγάντων. Θὰ μάθῃ, ὅτι οἱ γίγαντες εἶνε πάντοτε περιωρισμένου πνεύματος, ἄνευ σωματικῆς ἰσχύος, λυμφατικοί, βραδυκίνητοι, ἀνίκανοι εἰς ἐργασίαν, καὶ συχνάκις δύσμορφοι. Ἀποθνήσκουσι δὲ συνήθως νέοι.

Ἐκτὸς τῆς ἀπαθείας, οἱ γίγαντες ἔχουσι κοινὸν τὸ ἦθος μετὰ τῶν νάνων. Ἐνταῦθα βλέπετε συναντῶνται τὰ ἄκρα. Αὐτοκράτωρ τις τῆς Γερμανίας ἔσχε τὴν παράδοξον ἰδέαν νὰ συναθροίσῃ ἐν Βιέννῃ ἅπαντας τοὺς νάνους καὶ τοὺς γίγαντας τῆς ἐποχῆς του. Συχνάκις ἐφιλονείκουν, ἡμέραν δέ τινα τοσοῦτον ἡ ἔρις ἐπετάθη, ὥστε ἦλθον εἰς χεῖρας. Καὶ . . . ἡττήθησαν οἱ γίγαντες!

Ἡ σωματικὴ καὶ πνευματικὴ αὕτη ἀδυναμία παρὰ τοῖς μεγαλοσώμοις ἀναιρεῖ τὴν γνώμην καθ' ἣν οἱ πατέρες μας ἦσαν ὑψηλότεροι ἡμῶν. Ἡ ἀρχαιολογία καὶ ἡ παλαιοντολογία, δύο θετικαὶ ἐπιστῆμαι, ἐφώτισαν τὰς πλάνας ταύτας, τὰς ἐπὶ τοσοῦτον ὑπὸ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς φαντασίας διατηρουμένας. Τὰς πανοπλίας τῶν Γαλατῶν, τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἀσσυρίων πολεμιστῶν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐν τοῖς μουσείοις. Νομίζει τις ὅτι κατεσκευάσθησαν διὰ σημερινὰ σώματα.

Αἱ ἐν Τρῳάδι ἀνακαλύψεις τοῦ κ. Σχλιεμὰν ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ Αἴας καὶ ὁ Πρίαμος δὲν εἶχον ἀνάστημα ὑψηλότερον πεζοῦ στρατιώτου. Αἱ Αἰγυπτιακαὶ μουμίαι, ἡλικίας 4000 ἐτῶν, δὲν εἶνε ὑψηλότεραι τῶν στρατευσίμων τοῦ 1881. Τέλος ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ μέλη τοῦ προκατακλυσμιαίου ἀνθρώπου, ὅστις ἦτο σύγχρονος τῶν βονάσων, τῶν μαστοδόντων καὶ τῶν ἄρκτων τῶν σπηλαίων, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχαιότητα ἀναβιβάζουσιν εἰς 10000 ἔτη, εἶνε ὅμοια πρὸς τὰ ἰδικά μας.

Ὅσῳ δὲ καὶ ἂν ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθόν, πειθόμεθα, ὅτι ὁ ἀρχέγονος ἄνθρωπος δὲν ἦτο διόλου ὑπέρτερος ἡμῶν.

Ὁ πολιτισμὸς λοιπὸν δὲν εἶνε αἰτία φυσικῆς μειώσεως. Τοὐναντίον, εἶχε ἡ τελειοποίησις, ἡ φέρουσα ἐν ἑαυτῇ τὸ φάρμακον ὅλων τῶν ἐλλείψεων.

(Ἐκ τοῦ *Les curiosités de la Science* τοῦ L. De Beaumont).

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ "ΕΝΩΣΕΩΣ,,

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ. Πλατεῖα ΚΕ' Μαρτίου, παρὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ
ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΜΕΤΑ ΔΕΛΤΙΟΥ
καὶ πωλεῖται λεπτ. 15. Παλαιὰ φύλλα λεπτ. 20.
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ἐν Ἑλλάδι δραχμαὶ 10, Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 12.

ΤΙΜΗ ΑΓΓΕΛΙΩΝ. Ὁ στίχος ἅπαξ δρ. 1, δὶς 1,50. Διὰ πλειοτέρας καταχωρίσεις κατ' ἀποκοπήν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Γνωστοποιεῖ, ὅτι, τῆς πανηγύρεως Ἐλευσῖνος τελουμένης κυρίως τὴν 23ην τρέχοντος, ἡ έκτακτος ἁμαξοστοιχία τῆς Κυριακῆς (12 τρέχοντος) θέλει προχωρήσει μέχρι Μεγάρων, χάριν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἴδωσι τὸν ἐκεῖ τελούμενον χορόν.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ
ΔΙ' ΕΛΕΥΣΙΝΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΑ

		Π. Μ.		Μ. Μ.
Ἐκ **Πειραιῶς**	7		8.40'	12.40'
Ἐξ **Ἀθηνῶν**	7.35'		9.15'	1.15'
Ἐξ **Ἐλευσῖνος**	8.45'		10.40'	2.30'
Ἄφιξις εἰς **Μέγαρα**	9.25'		11.20'	3.40'

Ἐπιστροφή.

		Μ. Μ.	
Ἐκ **Μεγάρων**	12.	4.10'	5.50'
Ἐξ **Ἐλευσῖνος**	12.48'	5	6.38'
Ἄφιξις εἰς **Ἀθήνας**	2.05'	6	7.50'
» εἰς **Πειραιᾶ**	2.40'	6.30'	8.25'

ΑΙ ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΜΕΤ' ΑΝΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΝΟΔΟΥ
Ἐκ **Πειραιῶς** ἢ **Ἀθηνῶν** δι' **Ἐλευσῖνα.**
Θέσις Α' Δρ. 4. — Θέσις Β' Δρ. 3. — Θέσις Γ' Δρ. 2.
Ἐκ **Πειραιῶς** ἢ **Ἀθηνῶν** διὰ **Μέγαρα.**
Θέσις Α' Δρ. 7. — Θέσις Β' Δρ. 5. — Θέσις Γ' Δρ. 3.50.

PIANOS ET ORGUES
de tous Facteurs — Autres Instruments
UNION MUSICALE
6. rue de Grammont, ci-devant Bd St. Denis 13

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Θ. ΣΧΙΝΑ
Ταγματάρχου τοῦ Μηχανικοῦ

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ, ΝΕΑΣ ΟΡΟΘΕΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ἐτυπώθησαν
Περιγραφὴ νέας ὁροθετικῆς γραμμῆς δρ. 2,50.
Πρῶτον καὶ δεύτερον τεῦχος τοῦ ὁδοιπορικοῦ τῆς Μακεδονίας ἑκάτερον δρ. 2,50.
Τυποῦται
Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τεῦχος τῆς Μακεδονίας.
Ἅπαντα εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον
ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΙΑΜΠΕΡΓ

Γ. Κ. ΥΠΕΡΙΔΟΥ
ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΑΧΘΟΦΟΡΟΥ, μυθιστόρ. εἰς τόμ. 4.
Ο ΙΑΤΡΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ, διήγημα.
ΝΥΞ ΧΟΡΟΥ, διήγημα.
Η. ΚΛΕΑΝΘΙΝΗ, διήγημα.
Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΔΑΝΙΗΛ, διήγημα.
ΛΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΑ ΜΑΙΝΑΣ, ποιήσεις.
ΛΥΚΟΦΩΣ, ποιήσεις.
ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ, μῖμος.
Εὑρίσκονται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῆς Ἑστίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΤΕΑΤΟΚΗΡΙΑ
Ὡς γνωστόν, ἐν Πειραιεῖ λειτουργεῖ ἀπό τινος ἐργοστάσιον στεατοκηρίων, ἐφάμιλλον κατὰ πάντα τοῖς ἐν τῇ Δύσει. Τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο τοῦ κ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΚΑΡΩΝΗ παράγει καθ' ἑκάστην χιλιάδα δεμάτων (μάτζων) στεατοκηρίων καλῆς ποιότητος καὶ εὐθηνῶν, μὲ ἀβλαβὲς φῶς, καὶ διευθύνεται ὑπὸ τοῦ νέου κ. Κωνστ. Καρώνη, υἱοῦ, εἰδικῶς εἰς τὴν Εὐρώπην σπουδάσαντος τὸν κλάδον τοῦτον τῆς βιομηχανίας.
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Καπνικαρέας, ἀριθ. 22
Εἰς τὸ κηροπλαστεῖον τοῦ ἰδίου κ. **ΑΡΙΣΤ. ΚΑΡΩΝΗ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΜΠΑΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ. Ὁδὸς Πατησίων, Ἀριθ. 3.
Ὧραι ἐπισκέψεως 9—12 π. μ. 2—5 μ. μ.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ἐκτυποῦνται **ἐπισκεπτήρια** στιγμιαίως ἐπὶ χάρτου Ἀγγλικοῦ Αης ποιότητος διαφανοῦς δραχ. **2.50** τὰ **100.** Ἐπὶ ἰδίου χάρτου Βας ποιότητος δραχ. **2** τὰ **100.** Κατασκευάζονται **σφραγῖδες** ἐξ Ἐλαστικοῦ (Caoutsouk), παντὸς εἴδους καὶ μεγέθους. Ἐργοστάσιον **Φακέλλων** παντὸς μεγέθους. Μόνοι κάτοχοι τῶν καταστίχων Koenig und Ebahrdt, Ἀννοβέρου.

COMMERCIAL UNION — ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ.
Κεφάλαιον 62,500,000 φράγκων
Ἐγκριθεῖσα διὰ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
καὶ ἀναγνωρίζουσα τὰ Ἑλλ. Δικαστήρια.
Ἀσφαλίζει οἰκίας καὶ ἐμπορεύματα κατὰ τοῦ πυρός.
ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
Σ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ καὶ **Α. ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ**
Ὁδὸς Κολοκοτρώνη—Καρύτση

ΣΙΔΗΡ. ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ
Γραμμὴ **ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΚΟΡΙΝΘΟΥ-ΝΑΥΠΛΙΟΥ**

Ἄνοδος. Π. Μ. **Ἐκ Πειραιῶς** ὥρ. 7. Ἀθηνῶν 7.35' δι' Ἐλευσῖνος, Μεγάρων, Καλαμακίου, εἰς Κόρινθον 11.15'. **Ἐκ Κορίνθου 12** διὰ Νεμέας, Μυκηνῶν εἰς Ἄργος 2.40'. Ναύπλιον 3.15'. Μύλους 3.35'. Μ. Μ. **Ἐκ Πειραιῶς** 12.40'. Ἀθηνῶν 1.15' μὲ σταθμεύσεις, ὅπως τὴν πρωΐαν. Εἰς Κόρινθον 5.

Κάθοδος. Π. Μ. **Ἐκ Κορίνθου** 10.15' μετὰ σταθμεύσεων εἰς Ἀθήνας 2.05', εἰς Πειραιᾶ 2.40'. Μ. Μ. **Ἐκ Μύλων** καὶ Ναυπλίου 12.10'. Ἄργους 12.45' μὲ σταθμεύσεις εἰς Κόρινθον 3.30'. Μ. Μ. **Ἐκ Κορίνθου** 4.10' μὲ σταθμεύσεις εἰς Ἀθήνας 8.05'. Εἰς Πειραιᾶ 8.25'.

Γραμμὴ **ΚΟΡΙΝΘΟΥ-ΑΙΓΙΟΥ-ΠΑΤΡΩΝ**
Ἐκ Κορίνθου δὶς τῆς ἡμέρας 11.40' π. μ. καὶ 5.20' μ. μ. εἰς Κιάτον, Ξυλόκαστρον καὶ Καμάρι ἐπιστρέφουσαι εἰς Κόρινθον τὴν 9.30' π. μ. καὶ 3.40' μ. μ. σταθμεύουσαι ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων καὶ εἰς 7 διαμέσους στάσεις.
ΣΗΜ. Μεταξὺ Μύλων, Ἄργους, Ναυπλίου λειτουργεῖ εἰδικὸν δρομολόγιον.
Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω δρομολογίου ἐμπορικαὶ ἁμαξοστοιχίαι κυκλοφοροῦσι τρὶς τῆς ἑβδομάδος μεταξὺ Πειραιῶς, Κορίνθου, Ναυπλίου.

ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Β. ΚΟΚΚΟΤΑ
ΕΝ ΤΗ ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
Ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶς ἀφηρημένος, ἐπιλήσμων ἢ ἐπειγόμενος εὑρίσκει φιλόξενα γραφεῖα διὰ νὰ γράψῃ τὰς ἐπιστολάς του καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ, ἐκομίσθη ἐκ Παρισίων διαφόρων εἰδῶν:
ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ
Ἔτι δὲ πωλοῦνται συγκαταβατικῶς
Μυθιστορήματα, Περιοδικά.
Ἡμερολόγια, Εἰκόνες.
Διαβατήρια, Χαρτόσημα.
ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Β. ΚΟΚΚΟΤΑ
ΕΝ ΤΗ ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΙ
ΕΜΠΟΡΟΙ. Ὁδὸς Εὐαγγελιστρίας. Μεταξὺ Μητροπόλεως καὶ ὁδοῦ Ἑρμοῦ.

Ἀπὸ τῆς 1ης προσεχοῦς Σεπτεμβρίου
ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
διὰ ξενοδοχεῖον ὁλόκληρος ἡ ἀπέναντι τοῦ Νέου Θεάτρου μεγάλη οἰκία Κανάκη. Πληροφορίαι παρὰ τῷ ἰδιοκτήτῃ.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΜΟΥΣΕΙΑ

Φυσιολογικόν. Τετάρτην καὶ Σάββατον 9—12 π. μ. **Ἀκρόπολις.** Ἀνοικτὴ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. **Μουσεῖον Ἀκροπόλεως** 9—12 π. μ. 2—4 μ. μ. Κατὰ Κυριακὴν μόνον π. μ. **Κεντρικὸν Μουσεῖον** 9—12 π. μ. 2—4 μ. μ. Κατὰ Κυριακὴν μόνον μ. μ. Ἐξαιρεῖται ἡ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ. **Συλλογαὶ Πολυτεχνείου.** 10—12 π. μ. 2—4 μ. μ. Ἐξαιροῦνται αἱ Κυριακαὶ καὶ Δευτέρα π. μ. Εἴσοδος δρ. 1. Τὸ Σάββατον δωρεάν. **Ἰδιωτικαὶ Συλλογαί.** Λάμπρου, Καρπάνου, Σλῆμαν. Πρόσιται ἐπ' ἀδείᾳ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Ἄρειος Πάγος. Συνεδρίασις 10 π. μ. **Ἐφετεῖον.** 1ον Τμῆμα. Ἐφέσεις προξενικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἀποφάσεων, κατὰ Τρίτην. 2ον Συνοπτικαί, Πέμπτην. 3ον Συνήθεις Παρασκευήν. **Πρωτοδικεῖον.** 1ον Τμῆμα. Συνήθεις κατὰ Τρίτην. 2ον Συνοπτικαί, Σάββατον. 3ον Ἐμπορικαὶ καὶ 4ον Ἐφέσεις, Τετάρτην. 5ον Ποινικαί, Δευτέραν, Πέμπτην, Παρασκευήν.

Ὧραι συνεδριάσεως 3ον Τμ. καὶ Πλημμελειοδικείου 10 π. μ. Τῶν ἄλλων 2 μ. μ. **Εἰρηνοδικεῖα.** Α'. Βορείου Πλευρᾶς. Τρίτην καὶ Σάββατον 9 π. μ. Β'. Δευτέραν καὶ Πέμπτην 2 μ. μ. Νοτίου Πλευρᾶς Παρασκευὴν 4 μ. μ. **Πταισματοδικεῖον.** Δευτέραν καὶ Πέμπτην 9 π. μ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ

Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Δύο ἀναγνωστήρια 9—12 π. μ. 2—4 μ. μ. πλὴν τῶν ἑορτῶν. Δανείζονται βιβλία Τετάρτην καὶ Σάββατον. **Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς.** Ἀναγνωστήριον 9—12 π. μ. καὶ 2—5 μ. μ. πλὴν τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς συνεδριάζει ἡ Βουλή. Δανείζονται βιβλία κατὰ Σάββατον. **Βιβλιοθήκη Παρνασσοῦ.** Προσιτὴ εἰς τὰ μέλη, τοὺς συνδρομητὰς καὶ εἰς πάντα αἰτήσοντα.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

47). **I Caduti di Sahati** Carme τοῦ Pasquale Samarelli. Trani 1887, Σχ. 8, σελ. 10.

Ἀπρίλιος			ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
Ἡμερομηνία			
Ν.	Π.	Ἡμέρ.	Ἑορταὶ
23	11	Σάββ.	Ἀντίπα ἱερ. ἐπισκόπου Περγάμου.
24	12	Κυρ.	Τοῦ Θωμᾶ. Βασιλείου ὁμολογητοῦ.
25	13	Δευτ.	Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης.
26	14	Τρίτη	Ἀριστάρχου Πούδη, Τροφ. ἐκ τῶν 70.
27	15	Τετ.	Κρήσκεντος μάρτυρος.
28	16	Πέμπτ.	Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας.
29	17	Παρ.	Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι.

Ἀνατολὴ 5.12'. Δύσις 6.45'. Μέγεθος ἡμέρας 13.33'.

ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

11 Ἀπριλίου. Ὁ Ἱερομάρτυς Ἀντίπας, οὗτινος ἡ μνήμη τελεῖται, ἦν σύγχρονος τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων καὶ ἐμαρτύρησε τῷ 85 μ. Χ. ἐπὶ τῆς βασιλείας Διομιτιανοῦ, τεθείς, ὡς λέγεται, ἐντὸς χαλκίνου βοός, ὃν προηγουμένως εἶχον πυρακτώσει.

12 Ἀπριλίου. Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ. Γίνεται μνεία τῆς ψηλαφήσεως τῶν χειρῶν καὶ τῆς λογχευθείσης πλευρᾶς τοῦ Κυρίου ὑπὸ τοῦ Θωμᾶ, λέγοντος «Ἐὰν μὴ ἴδω, οὐ πιστεύσω».

— Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, παρουσιασθεὶς αἴφνης ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός.

— Ὁ κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου, ἀνεβόησεν ὁ Θωμᾶς, καὶ ἰδὼν ἐπίστευσε.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἑορτάζουσι καὶ οἱ φέροντες τὸ ὄνομα τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ.

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Μέχρι τῆς 28 Φεβρουαρίου 1887 ἐν τοῖς ἐπαρχιακοῖς ταμείοις ἐβεβαιώθησαν ἔσοδα δρ. 61,388,602, εἰσεπράχθησαν δρ. 51,773,910 καὶ καθυστεροῦνται 9,609,692. — Κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον αἱ τελωνιακαὶ εἰσπράξεις τοῦ Κράτους ἀνῆλθον εἰς δρ. 2,251,447,79, ὑπερβᾶσαι τὰς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ 857,055,68 δρ.

ΕΓΧΩΡΙΑ

Αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα ἐτελέσθησαν μετὰ τῆς εἰθισμένης λαμπρότητος. Οὐδὲν δυστύχημα ἐκ τῶν πυροβολισμῶν. — Ἐν Χαλκίδι ἀνευρέθη ἄγαλμα γυναικὸς καθημένης. Ὁμοίως ἐν Πρεβέζῃ ἀνεκαλύφθη ἄγαλμα, παριστῶν γυναῖκα, ὡραιοτάτης τέχνης καὶ ἀκέραιον, ὕψους μετὰ τοῦ στυλοβάτου 1 μ. 80 ἑκ. — Τὴν Μ. Παρασκευὴν ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας Ἰνδός τις ῥαγιᾶς, ἀναχωρήσας αὐθημερὸν εἰς Κ)πολιν. — Ἐγένοντο δέκα κρούσματα τυφοειδοῦς πυρετοῦ ἐν Ἄνδρῳ· ἀπέθανον δύο. — Ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ Ἑρμουπόλεως, τῷ συντηρουμένῳ ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Στ. Κ. Πρωΐου, ἐνοσηλεύθησαν κατὰ τὸ 1886 ἀσθενεῖς 670. Τὰ ἔξοδα ἀνῆλθον εἰς 38,047,07 καὶ τὰ ἔσοδα εἰς 58,033,05. Ἀποθεματικὸν κεφάλαιον 19,985,93 δρ. — Καθ' ὅλην τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα ἔβρεχεν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ χιὼν ἐφάνη ἐπὶ τοῦ Πηλίου. — Ἀπεφασίσθη ὁριστικῶς ἡ κατεδάφισις τοῦ φρουρίου τοῦ Βώλου. — Μέχρις Ἰουλίου ἔσται περατωμένη ἡ ἀπὸ Κορίνθου εἰς Αἴγιον σιδηροδρομικὴ γραμμή. — Τὸ ἀτμόπλοιον «Βόλτας» τῆς Ἀγγλ. τηλεγραφικῆς ἑταιρείας κατεποντίσθη παρά τινα ἄκραν τῆς νήσου Μυκόνου, πνιγέντος τοῦ πλοιάρχου καὶ 13 ἐκ τοῦ πληρώματος. — Αἱ εἰσπράξεις τοῦ ἐν Τήνῳ ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας ἀνῆλθον εἰς 80,531,75 δρ. — Λέγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ πληρώσῃ εἰς χρυσὸν τὸ κατὰ τὴν 15]27 Ἀπριλίου λῆγον τοκομερίδιον, ὡς καὶ τὰς ἐκκυβευθείσας ὁμολογίας τοῦ δανείου τῶν 25 ἑκατ., ἀλλὰ μόνον τὰς ὁμολογίας ὧν ἡ ἐγγραφὴ ἐγένετο εἰς τὸ ἐξωτερικόν. — Εἰς τὸν δῆμον Ἀφετῶν Βώλου ἀνεφάνη ἐντομόν τι ἀποξηραῖνον ἐντὸς μικροῦ τὰς κουμαρέας καὶ φόβος ὑπάρχει μὴ εἶνε ἐπίσης φθοροποιὸν καὶ εἰς τὰς ἀμπέλους. — Μεταξὺ τῶν διατάξεων τοῦ γυμναστικοῦ συλλόγου Σπάρτης «Εὐρώτα» ἀναγράφεται, ὅτι ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ συλλόγου ἡ περιουσία τοῦ συλλόγου περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἀμαλιείου, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ δημοσιευθῇ δι' ὅλων τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφημερίδων καὶ δύο ἐγκρίτων Εὐρωπαϊκῶν, «ὅτι ὁ Γυμνας. Σύλλογος τῶν Λακεδαιμονίων διελύθη, διότι τὰ μέλη αὐτοῦ δὲν ἦσαν γνήσιοι Ἕλληνες καὶ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν». — Ἐν Καρδίτζῃ ηὐτοκτόνησεν ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ Κ. Περγάμαλης, ἄγνωστον διὰ τίνας λόγους. — Ἐν τῷ λιμένι Σύρου ἐξερράγη πυρκαϊὰ ἔν τινι πλοίῳ φορτωμένῳ μὲ θεῖον· ἀλλ' ἐσώθη τό τε πλοῖον καὶ τὸ φορτίον δι' ἐγκαίρου καταβυθίσεως. — Ἀνεχώρησεν εἰς Γερμανίαν ὁ κ. Σπ. Γ. Παναγιωτόπουλος, ὅπως συνεχίσῃ τὰς ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς τοῦ Μεσαίωνος ἱστορίας σπουδάς του. — Προσεχῶς ἄρξονται αἱ πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Βαλλιανείου βιβλιοθήκης ἐργασίαι. Ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τελεσθήσεται μετὰ μεγάλης ἐπισημότητος. — Τὴν Τετάρτην ἤρξατο ἡ δίκη τῶν αἰχμαλώτων τῆς Κούτρας ἐνώπιον τοῦ Α' Στρατοδικείου. Μέχρι τῆς χθὲς ἐξετάσθησαν δέκα ἓξ μάρτυρες.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἐν Σκοπίοις καὶ Θεσσαλονίκῃ συνεστήθησαν Σερβικὰ γεν. προξενεῖα. — Ὁ διάδοχος τοῦ Ἰταλικοῦ θρόνου προσεβλήθη ὑπὸ εὐλογίας. — Παραιτηθέντος τοῦ προέδρου τῆς Ρωμουνικῆς Ἀκαδημίας, ἐξελέγη νέος ὁ κ. Μ. Κογκαλνιτσεάνος. — Ἐν τῷ γεν. νοσοκομείῳ τῆς Βιέννης ἐγένετο διεθνὴς συνέλευσις ὠτολόγων. — Ἀγγλικὸν πλοῖον κατεποντίσθη παρὰ τὸ Βονιφάτιον τῆς Κορσικῆς, πνιγέντων 22 θερμαστῶν. — Ἡ ἐν Βενετίᾳ Ἐθνικὴ Καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις ἐγκαινίζεται τὴν 13 Ἀπριλίου καὶ θὰ διαρκέσῃ μέχρι τῆς 3 Ὀκτωβρίου. Θὰ τελεσθῶσι δέ, διαρκούσης αὐτῆς, μεγάλαι ἑορταί, ἐν αἷς καὶ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῶν ἀνδριάντων τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ καὶ τοῦ Γαριβάλδη. — Ἐτηλεγραφήθη, ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ γερμανικοῦ θρόνου πάσχει ἐκ χρονίας φαρυγγίτιδος. — Οἱ Ghilzais κατετρόπωσαν τὸν στρατὸν τοῦ Ἐμίρου τοῦ Ἀφγανιστάν, πρὸς νότον τοῦ Ghurni. — Ὑπερεβδομηκοντοῦτης ἀπεβίωσεν ἐν Ἰέννῃ ὁ καθηγητὴς Ἀδόλφος Σμίτ, διάσημος ἱστορικός, συγγράψας δίτομον ἱστορίαν τῶν χρόνων τοῦ Περικλέους. — Ὑπὸ τῆς ἐν Σμύρνῃ Κυθηραϊκῆς παροικίας συνέστη ἐσχάτως «Ἀδελφότης», σκοπὸν ἔχουσα τὸν σύνδεσμον καὶ τὴν ὑπὲρ παντὸς πατριωτικοῦ σκοποῦ συνεργασίαν τῶν ἐν Σμύρνῃ παρεπιδημούντων Κυθηρίων. — Ὁ ἰατρὸς Βουλπιὰν ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Γαλλ. Ἀκαδημίαν, ὅτι ἐπέτυχον τὰ πειράματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ τοῦ κιτρίνου πυρετοῦ. Ἐπὶ 7,000 ἐμβολιασθέντων ἐν Ῥίῳ Ἰανείρῳ 8 μόνον προσεβλήθησαν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Τὴν Τετάρτην οἱ μαθηταὶ τῆς ἀνωτέρας τάξεως τῆς σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ καθηγητοῦ αὐτῶν κ. Α. Μαυροκορδάτου ἐξέδραμον εἰς Μαραθῶνα, ὅπου θὰ διαμείνωσιν εἴκοσι πέντε ἡμέρας πρὸς πρακτικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν τοπογραφικοῦ χάρτου τοῦ πεδίου. — Κατὰ νεωτάτην στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργ. τῆς Παιδείας καθ' ὅλον τὸ κράτος ὑπάρχουσι 1502 δημ. σχολεῖα ἀρρένων καὶ 249 θηλέων. Γραμματοδιδάσκαλοι ἐν ἐνεργείᾳ 1140. Εἰς χωρία δ' εἰσὶ διωρισμένοι 700. — Κενωθείσης τῆς θέσεως τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἕνεκα τῆς ἀναθέσεως εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Γ. Καραμήτσαν τῆς παθολογ. κλινικῆς, ἡ Ἰατρικὴ σχολὴ κληθήσεται πρὸς ὑπόδειξιν ἀντικαταστάτου. — Ἀπὸ τῆς Τετάρτης ἤρξατο ἡ διδασκαλία τοῦ Οἰδίποδος Τυράννου πρὸς τοὺς μαθητάς, οἵτινες θὰ παραστήσωσι τὴν τραγῳδίαν ταύτην κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ, ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΑ κτλ.

Οἱ μέτοχοι τῆς Κωπαΐδος καλοῦνται εἰς γεν. Συνέλευσιν ἐν Παρισίοις τῇ 5 Μαΐου, σκοπὸς τῆς ὁποίας, ὡς λέγεται, ἔσται ἡ ἐκχώρησις τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἀγγλικήν τινα ἑταιρείαν. — Ὁ πρέσβυς τῆς Γαλλίας διετάχθη παρὰ τῆς κυβερνήσεώς του ν' ἄρξηται νέων διαπραγματεύσεων πρὸς συνομολόγησιν ἑτέρας ἐμπορικῆς συνθήκης μετὰ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Lent-nez. Δυστυχῶς καὶ παρακαίρως ἦλθε καὶ ἀκατάλληλον ἦτο διὰ τὴν Ἑβδομάδα Ε.Α.Ι. Κατ' ἀρχὴν δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τοιαῦται αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν, ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης συνοδείας. Σ. Α. Τ. Ἡ ἀπόκρισις ἡμῶν θὰ ἐσχετίζετο μὲ τὴν πολιτικὴν..... καὶ τὴν ἀρνούμεθα. Τοιαῦτα φύλλα, μὴ τροφοδοτούμενα ὑπὸ τῆς πολιτικῆς, δυσκόλως ἐπιτυγχάνουσιν. Ἀλλαχοῦ ἑταιρεῖαι ἢ σύλλογοι σχηματίζονται πρὸς ὑποστήριξίν των. Ἐρειπίῳ. Κάλλιον ἀργά..... Τὰ περὶ Ἀνδαλουσίας ἤρχισαν. Εἰς τὸ Ἄσυλον ἴδε Ἥφαιστον. Ἐπιστολὴ ταχυδρομικῶς. Μ.Δ.Κ. Σάμον. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸν ἀντικαταστάτην. Ἂν τόσῳ καλῶς διορθόνητε τὰ λάθη ἡμῶν, νὰ ἐξακολουθήσωμεν διαπράττοντες τοιαῦτα; Ν. Κ. Λάρισσαν. Θὰ τὰ ζητήσωμεν. Εὐχαριστοῦμεν. Π.**. Κατὰ μέσον ὅρον 400 ἑκατομ. τόννων ἄνθρακος ἐτησίως ἐξοδεύονται εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς βιομηχανίας· ἤτοι ἀνὰ 1 1/2 ἑκατομ. καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Ἀρτίῳ. Δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν. Δὲν σᾶς ὁμοιάζει· εἶνε... περιττή! Βράχῳ. Ἂν πρόκηται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ γαλήνη, φύγετε πάλιν. Ἀναμένομεν διαταγάς, ἔστω καὶ γραπτάς. Σ*. Προῦσαν. Παραδοξοτέρα βεβαίως εἶνε ἡ Scarpalogie, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ ἐννοεῖν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῶν παλαιῶν ὑποδημάτων των, ἀλλ' ἀπέτυχε καὶ αὐτή· β'] Βιβλιοκρισίας ἐν τῷ ἑπομένῳ· γ'] θὰ δημοσιεύωμεν μόνον κατὰ δεκαπενθημερίαν· δ'] ὁ Pfiefel εἶνε ἔγκριτος ἀλσατὸς συγγραφεύς. Ἀφοῦ γνωρίζετε τὸ ὄνομα τοῦ Γουτεμβεργίου, ἠδύνασθε ἐκ τοῦ πρώτου τυχόντος λεξικοῦ νὰ μάθετε ὅτι ἐγεννήθη εἰς Μογουντίαν τὴν γερμανικὴν τὸ 1409. Σ. Α. Τοῦτο μᾶς ἐνθυμίζει τὸν Ἔδισων, ὅστις, ἐξελθὼν τῆς ἐκκλησίας μετὰ τὸν γάμον του, ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν κυρίαν του μιᾶς στιγμῆς ἀπουσίαν. Ἀλλὰ παρῆλθον στιγμαί, λεπτά, ὧραι. Τί ἐγένετο; Εἰργάζετο καὶ ἐλησμόνει τὴν νεόνυμφον. Ἀλλ' ἦτο Ἔδισων αὐτός!..... Τρισὶ Περιηγηταῖς. Σῦρον. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐμφάνισις βαθυτάτην παρήγαγεν αἴσθησιν! Διεδόθη μάλιστα ὅτι ἐσχετίζετο πρὸς τὸ ἐν τῷ φύλλῳ 9 τῆς Ἑβδομάδος ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀφίκετο... νύμφη!... Ν. Θ. Ν. Βῶλον. Ἴσως ἐσταυρώθη ἐν τῷ... ταχυδρομείῳ. Α. Μ. Βῶλον. Ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν.